

Energiakártyára jogosultak és jogosulatlanok kérdései

Az utalványkártyák rejtélyei

Illusztráció

Fotó: Nagy Tibor

Az energiaárak robbanásszerű emelkedése nyomán és az az követő árdrágulások enyhítésére az Európai Bizottság az anyagi nehézségben élők megsegítését kezdeményezte vissza nem térítendő európai uniós alapokból. A decemberben elfogadott sürgősségi kormányrendelet azóta több ízben módosították, így nem véletlen, hogy még mindig sok kérdés merül fel a postahivatalok által lebonyolított programmal kapcsolatban. Bár uniós támogatásról van szó, a Beruházási és Európai Projektek Minisztériuma nem látta fontosnak a lakosság alapos tájékoztatását az írott sajtóban is, így ezt lapunk hasábjain igyekszünk a lehetőségekhez mérten hivatalos közlemények nélkül is némileg kárpótolni.

Aki nem került fel a kedvezményezett listájára, de jogosultnak érzi magát, nem tudja, hol válaszolnak arra, hogy miért nem kapott energiakártyát, mivel az országos telefonszolgálat ügyelteseitől nem minden esetben sikerül kimerítő választ kapni a kérdésekre. Vannak olyan jogosultak, akik az előírások miatt háborognak, mert a fogyasztási helynek szigorúan egyeznie kell a személyiben szereplő lakcímmel. Azok, akik egy ideje más lakcímen élnek, ott fogyasztanak, de elmulasztották bejelenteni az új tartózkodási helyüket, nem használhatják fel az energiakártyát azon a lakcímen, ahol a lakosság-nyilvántartó hivatal adatai szerint nem tartózkodnak.

Az utalványkártyára azok a 60 év fölötti nyugdíjasok és korhatár nélküli fogyatékkal élők jogosultak, akiknek a havi jövedelme 2.000 lej alatt van, valamint a szociális segélyre jogosultak és a családtámogatásban

(Folytatás a 8. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Az EP-választásokig dönteni kell

Március 21-én az Európai Parlament petíciós bizottsága elé került egy romániai civil szervezet mintegy két hónappal ezelőtti beadványa, amiben arra kérték az EP-t, hogy tűzze újra napirendre Románia és Bulgária csatlakozását a schengeni övezetbe. A petíciót Vincze Loránt EP-képviselő terjesztette elő a bizottságban.

4.

Visszatérhet a 2008-as bankválság?

Az elmúlt időszakban a Silicon Valley Bank és a Credit Suisse összeomlásától volt hangos a nemzetközi sajtó. A két pénzintézet csődje után vannak, akik azt állítják, hogy a 2008-ashoz hasonló vagy még annál is súlyosabb bankválságnak nézünk elébe, miközben mások nyugalomra intik a lakosságot.

6.

Életmentő kupakok

A tavaly szeptemberben meghirdetett, immár nyolcadik gyűjtőversenyen 11 ezer székelyföldi diák (és a velük együtt szorgoskodó pedagógusok, szülők, családtagok, barátok, szomszédok) révén már 16,5 tonna kupak gyűlt össze.

7.

Szer Pálosy Piroska

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. március 31-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es** telefonszámot!

Aktuális

Napfényt a reneszánsznak!

Kaáli Nagy Botond

Ha valaki egyszer Erasmus és Ráth-Végh István után megírná az emberi hülyeség kultúrtörténetének folytatását, valószínűleg kiemelt fejezetet szánna annak az esetnek, amely nemrég rázta meg a világ kulturáltabb felét. Arról az ominózus esetről van szó, amelynek elszenvetője egy floridai középiskolai tanár, aki a reneszánsz művészetéről tartott óráján meg merte mutatni 11 éves diákjainak Michelangelo Dávid-szobrának a fényképét. Nosza, mi sem kellett három, az erkölcs és a korlátoltág delejes egyvelegében szédelő szilaj szülőnek, rögtön feljelentette pornográf tartalom mutogatása miatt a pedagógust, akit – meg nem nevezetten, de valószínűsítően – emiatt szőlított fel lemondásra az iskola tanácsának elnöke. A tanár le is mondott – ellenkező esetben kirúgták volna. Az már csak ráadás, hogy az iskolatanács elnökének magyarázkodása szerint nem is a szobor megmutatása volt a gond, hanem az, hogy az óra előtt a tanár nem küldte el írásban a szülőknél, hogy milyen, potenciálisan „vitatt” tartalmat készül az ártatlan, zsenge, a világról mit sem tudó, a golya általi gyermekáldásban szentül hívó gyermeklelkek tiszta szemecskéi elé tární. Ráadásul – ó, minő traumát okozó pedagógusi tevékenység! – nem csak a Dávid-szobor, hanem a sixtusi kápolna freskói és Botticelli Vénusza is a tanár tantervében szerepelt! Azt a pornográf mindenit, hogy is képzelhette?! És akkor jöjjön a kontrolltörtén a hab: az adott iskolában

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

MÁRCIUS

29., szerda
A Nap kel
7 óra 9 perckor,
lenyugszik
19 óra 47 perckor.
Az év 88. napja,
hátravan 277 nap.

**Isten éltesse!*

Ma AUGUSZTA, holnap ZALÁN napja.
ZALÁN: Eredetere többféle magyarázat is él: a Tisza menti Szalánkemén nevű helységből (jelentése: sós kő), vagy lehet török eredetű, jelentése: dobó, ütő.

IDŐJÁRÁS
Részben napos
Hőmérséklet:
max. 4 °C
min. -5 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. március 28.

1 EUR	4,9481
1 USD	4,5740
100 HUF	1,2856
1 g ARANY	287,1510

Ég és föld

Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány nagycsütörtökön három koncertet szervez Erdélyben *Ég és föld* címmel három erdélyi történelmi egyház egy-egy templomában: Székelykeresztúron az unitárius templomban, Marosvásárhelyen a református Vártemplomban és Kolozsvárott az evangélikus Pietati templomban.

A néphagyomány kiemelt helyen tartja számon a nagyhét eseményeit, melyekben jelen van a halál és a szenvedés, ugyanakkor a mindezeket feloldó feltámadás és megdicsőülés is.

A mostani földindulások időszakában, amikor pandémia, háború tetézi mindennapos bűneinket, természetes, hogy az égihez fordulunk nagyiheten, szabadulásért könyörögve.

Az égi, szakrális, nagyheti kompozíciókat éneklő kórusok így társul a földi népművészet. A lelki könnyebbülésen túl a koncert alkalmat nyújt mindenkinek az elcsendesedésre, a nagyhét és a húsvét misztériumában való elmélyülésre, és zeneileg is igazi csemegének ígérkezik. A katarzist, a felszabadulást pedig mindannyiunknak a húsvét hozhatja el.

Marosvásárhelyen a Vártemplomba várják az érdeklődőket az április 6-án 17 órától kezdődő nagycsütörtöki koncertre. Fellép a Maros Művészegyüttes zenekara, Kásler Magda énekes és a Musica Humana női kar. Zenei szerkesztő: Kelemen László.

Az eseményekre a belépés ingyenes.

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGEBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Zárult a szovátai alkotótábor

Március 27-én zárult az idei szovátai tavaszi alkotótábor. A Maros Megyei Képzőművészek Egyesülete több mint három évtizede évente kétszer is lehetőséget teremt a résztvevőknek, hogy Szovátán alkossanak. A most zárult nyolcnapos táborban 17-en vettek részt, szabadon választott témát jelenítettek meg műveikben. Az időjárás miatt leginkább műhelyben dolgoztak. Az alkotás mellett a programban rövidebb kirándulások és a helyi galéria meglátogatása is szerepelt. Az elkészült munkákból a helyszínen rögtönzött kiállítás is született, azonban az év folyamán Marosvásárhelyen is bemutatják a Szovátán készült munkákat.

Marosvásárhelyi barokk otthonok

Április elsején, szombaton 9.45-kor a Gemma kávézó elől indul az a vezetett túra, amelynek során Orbán János művészettörténész Marosvásárhely barokk műemlékeivel ismerteti meg az érdeklődőket, és beszél a házak egykori lakóiról, tulajdonosairól. Az előző sétáktól eltérően az érdeklődők nemcsak kívülről, hanem belülről is megismerhetik az épületeket, többek között a Teleki Tékát, a Csiki Márton örmény kereskedő házat, a Bernády téren álló Teleki Domokos-féle házat, valamint a Toldalagi-palota belső tereit. Résztvételi díj: 20 lej + egy ital megrendelése a pultnál. Időtartam mintegy 3 óra. A sétán való részvételt regisztrációhoz kötött, ezen a linken keresztül lehet bejelentkezni: <https://forms.gle/GEDGYeZhr5sX6QRVA>

Húsvéti vásár a várban

Április 6. és 8. között az idén is megszervezik a hagyományos húsvéti vásárt a marosvásárhelyi Vár sétányon. Csütörtöktől szombatig az ünnepnek megfelelő ajándéktárgyakat, díszeket, élelmiszert lehet majd vásárolni östermelőktől, kézművesektől.

Adománygyűjtés kombájnra

Az RMGE Maros szervezete adománygyűjtést kezdeményez a Székely Szívek Tarisznyája jótékonyági program keretében a János László (Laca) folyfalvi gazda megsegítésére, akinek egy sajnálatos műszaki hiba miatt leégett a kombájnya. Az adományokat különböző gyűjtőpontokba lehet elvinni, Fazakas Miklóstól, a szervezet elnökétől lehet érdeklődni (tel. 0745-661-970), a pénzádományt a RO92 RNCB 0188 0349 7380 0026-os számlaszámra lehet átutalni.

Fát lopott, elkapták

Március 20-án este a dicsőszentmártoni rendőrök megállítottak egy pótkocsis traktort vezető 23 éves férfit, aki – amint az ellenőrzéskor kiderült – mintegy 27 köbméter fát szállított illegálisan. A rendőrök mind a (mintegy 23.000 lej értékű) fát, mind a járművet elkobozták, és illegális szállítás, illetve falopás gyanújával indítottak bünvádi eljárást a traktoros ellen. A rendőrség a dicsőszentmártoni erdészeti kerület és az erdészeti őrség képviselőivel együtt ellenőrizte a szállítmányt.

Hírszerkesztő: Vajda György

RENDEZVÉNYEK

XXVII. Ariadnae textilművészeti kiállítás

Minden eddiginél népesebb részvétellel nyitják meg pénteken Marosvásárhelyen a textilművészek hagyományos tárlatát. Az 1996-ban újjá indított sorozat idén immár a 27. kiadásához érkezett. A március 31-én 18 órakor nyíló tárlaton az ország 11 kulturális központjából benevezett 83 alkotó mutatja be újabb munkáit az Art Nouveau Galériában. A legtöbben Bukarestből jelentkeztek a textilművészeti seregszemlére, a húsz bemutatkozó között tehetséges egyetemi hallgatók is vannak. Kolozsvár, Temesvár és Marosvásárhely részvétele is meghatározó a tárlaton. A többi kiállító Hargita, Hunyad, Iași, Suceava, Szatmár és Vâlcea megyét képviseli.

Találkozó marosvásárhelyi családokkal

Április 1-jén, szombaton 15 órától a Gecse utcai református egyházközség gyülekezeti házában (Ștefan cel Mare utca 26. szám) konkrét családpolitikai megvalósításokról, valamint a munkaasztalon lévő intézkedéscsomagról tájékoztatja az érdeklődő kismamákat, családokat, valamint a jövődöbéli szülőket Csép Éva Andrea parlamenti képviselő. A találkozón lehetőség nyílik kérdezni, javasolni és közvetlen módon átbeszélni a Maros megyei családok igényeit, akár a már tapasztalt jó példák alapján.

Mese- és társasjáték-délután

Március 30-án, csütörtökön 18 órakor mesedélután szervez a Maros Megyei Könyvtár gyermekrésze, ugyanakkor a könyvtár periodikatermében (Városháza/Primăriei utca 2. szám) társasjátékozni is lehet.

Kerekasztal-beszélgetés műgyűjtőkkel

Március 30-án, csütörtökön 18 órától a Kultúrpalota Kistermében, a Maros Megyei Múzeum szervezésében műgyűjtőkkel szerveznek találkozót, kerekasztal-beszélgetést. Cora Fodor művészettörténész, a Maros Megyei Múzeum Művészeti Osztályának kutatója Remus Benjával, Liviu Cojockal, Frunda Györggyel, Lucian Poppal, dr. Salat Csabával, Soós Zoltánnal és Várvédő Zsolttal beszélget szervezők indítékairól, titkaikról, illetve a műgyűjtés mai irányzatáról. A belépés ingyenes. Az esemény román nyelven zajlik.

Hagyományos húsvéti foglalkozás gyerekeknek

0-4. osztályos diákokat és családjukat várják április elsején 10 órára a marosvásárhelyi Néprajzi és Népművészeti Múzeumba. A gyermekek a húsvéti ünnepkör népszokásait ismerhetik meg, lesz tánc, beszélgetés, kézműves-foglalkozás: tojásfestés, nemezelés, búzavetés és zöldág-díszítés. A rendezvény magyar nyelven zajlik. Meghívottak: György Veress Imola, Erdei Beáta, Starmüller Csontos Katalin. Belépő: 10 lej, a helyek száma korlátozott, ezért az érdeklődők előre jelezzék részvételi szándékukat a virginasemese@yahoo.com címen és/vagy a 0720-671-640-es telefonszámon.

Állatkerti tapasztalatsere

Március 26-án nem hivatalos tapasztalatszerésre érkeztek a veszprémi, a budapesti és a győri állatkert elefántgondozói a marosvásárhelyi állatkertbe, ahol természetesen a két elefánt gondozásáról érdeklődtek behatóbban. (Hella ugyanis a budapesti állatkertből került Marosvásárhelyre.) Az Európai Állatkert Szövetségén (EAZA) belül, de azon kívül is informálisan szokás az ilyen jellegű tapasztalatsere.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Több mint húsz hektáron égett le egy természetvédelmi terület

Több mint húsz hektáron égett le egy természetvédelmi terület kedden a Torockói-hegységben; a tűzoltóknak hatórási erőfeszítés után sikerült megfékezni a lángokat.

A Nagyenyed és Torockó között található Kőköz a térség egyik természetvédelmi látványossága, a három kilométer hosszú sziklaszoros számos védett faj élőhelye.

A természetvédelmi területen kigyuladt tűzhöz kedden reggel riasztották a Fehér megyei tűzoltókat, a száraz növényzet kapott lángot, és az erős szél miatt a tűz gyorsan elterjedt – írta az Agerpres hírügynökség. Erdély több me-

gyében ugyanis viharos szélre vonatkozó riasztás van érvényben.

A tűzoltóknak hatórási erőfeszítés árán kedd délutánra sikerült megfékezni a lángokat, az oltásban a nagyenyedi erdészeti felügyelőség szakemberei is segítettek.

Alexandru Crișan, a Fehér megyei katasztrófavédelmi felügyelőség szóvivője elmondta: a tűzben húsz hektárnál nagyobb terület égett le, amiből három hektár lombhullató erdő, a többi cserjés és száraz növényzettel borított legelő. A tűz oka egyelőre nem ismert.

A természeti látnivalókban gazdag Kőköz Nagyenyedről országúton közelíthető meg Torockó irányába haladva.

Az út sziklafalak között vezet, és az Enyed-patak is itt folyik.

Erdélyben és Románia más térségeiben az elmúlt években egyre nagyobb gondot okoznak a felügyelet nélkül hagyott tarlótűzek, melyek olykor védett területekre is áterjednek.

A szakemberek szerint ily módon számos védett növény és állat válik a felelőtlen emberi magatartás áldoztává.

Bár a hatóságok az elmúlt években jelentősen növelték a kiróható bírság értékét, a jelenséget nem sikerült megfékezni, mivel sok gazda így tisztítja le a műveletlenül hagyott területét. (MTI)

Egy hónap múlva kezdődik Ferenc pápa magyarországi látogatása

Az ITA új olasz légitársaság repülőgépén utazik Budapestre népes sajtókísérettel Ferenc pápa az április 28-án kezdődő háromnapos látogatásra, melynek követésére a Vatikán és a nemzetközi sajtó is készül.

A Vatikán február 27-én jelentette be hivatalosan az egyházfő látogatását.

A szentszéki protokoll szerint Ferenc pápa az indulás előtti napokban, az április 28. előtti szerdai általános audiencián vagy vasárnapi beszédében osztja majd meg a hívőkkel, hogy indulás előtt áll.

Ezzel egy időben a szentszéki sajtóközpont újabb tájékoztatót ad a háromnapos látogatás részleteiről. Az újságírók kézhez kapják az úgynevezett Cabasariót: a látogatás összes helyszínét és programját részletesen bemutató útmu-

tatóról van szó, amely a jezsuita Felix Juan Cabasesről kapta a nevét, aki II. János Pál pápasága alatt vezette be ennek a könyvecskének a használatát. Az útikönyv érdekességnek számít, mert a logisztikai, történelmi, kulturális információk mellett egyedi, kézzel készített rajzokat is tartalmaz a jelentősebb helységekről.

Ferenc pápa minden egyes külföldi útja előtt és után imát mond a római Santa Maria Maggiore-bazilikában található Szűz Mária ikonnal, oltalmat kérve.

A Róma és Budapest közötti utat – a 2021-es látogatásával ellentétben – Ferenc pápa az ITA nevű légitársaság gépeivel teszi meg.

A korábbi olasz légitársaság, az Alitalia 1964 óta biztosított repülőt az egyházfők belföldi és nemzetközi útjain, de 2021-ben a nemzeti légitársaságot fel-

számolták, és új névvel indult újra. Ferenc pápa az utolsó utat az Alitaliával éppen Magyarországra tette meg, amikor 2021 szeptemberében Budapestre utazott a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus zárómiséjére, majd onnan Szlovákiába.

Szokás szerint népes sajtókíséret utazik a pápai repülőn, több mint hetven olasz és külföldi újságíró. Ferenc pápa a repülőúton majdnem mindig egyenként köszönti az újságírókat, a visszaúton pedig rögtönzött sajtótájékoztatót tart, kérdésekre válaszolva.

A repülőút során a pápa táviratban köszönti Olaszország és a célország államfőjét. A Vatikáni Rádió és az olasz püspöki kar televíziócsatornája, a TV2000 háromnapos műsorfolyammal követi Ferenc pápa magyarországi látogatását. (MTI)

Ország – világ

Erős lehűlés csütörtök reggelig

Erős lehűlésre figyelmeztető előrejelzést bocsátott ki kedden az Országos Meteorológiai Szolgálat Románia teljes területére. Eszerint csütörtökön 9 óráig a hőmérsékleti minimumok fagypontra alá csökkennek, a levegő mínusz 10 fokra is lehűlhet, talaj menti fagyra és dérre is számítani lehet. (Agerpres)

A február végi áron fagyasztanak be az RCA-t

A 2023. február 28-i szinten fagyasztanak be hat hónapra a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítások (RCA) árát a hétfő este közzétett új kormányhatározat-tervezetében a pénzügyminisztérium. A jogszabályjavaslat szerint a biztosítótársaságok fél éven át nem értékesíthetnek RCA-t a múlt hónap végén alkalmazott tarifáiknál drágábban. Az intézkedés csak a kormányhatározat hatályba lépése után kötött szerződésekre érvényes. A minisztérium közleménye szerint a határozattervezet előírja azt is, hogy a biztosítótársaságok jutalékai az RCA nettó árának legfeljebb 8 százaléka korlátozódnak a jogszabály hatályba lépésétől számított 6 hónapos időszakban. A tervezet indoklása szerint ennek az intézkedésnek az alkalmazása kiküszöböli az áremelkedések potenciális negatív hatását, beleértve az inflációt is. „A jelenlegi helyzet válsághelyzetnek minősíthető, mert felbomlott a kereslet és a kínálat közötti egyensúly, és a piac működésképtelen” – olvasható a közleményben. (Agerpres)

Toni Greblă lett az Állandó Választási Hatóság elnöke

A szenátus és a képviselőház együttes plénuma kedden titkos szavazás nyomán Toni Greblăt nevezte ki az Állandó Választási Hatóság (AEP) elnöki tisztségébe. Bukarest jelenlegi prefektusát a Szociáldemokrata Párt (PSD) javasolta a hatóság elnöki tisztségébe a nyolcéves mandátumra. Toni Greblă kinevezését 251 törvényhozó támogatta, 110 ellene szavazott. Iulia Andreea Băbeanu, a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) jelöltje 37 igen és 324 nem voksot kapott, a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) által javasolt Cristian Preda kinevezése mellett 73-an, ellene 288-an szavaztak. Az AEP volt elnöke, Constantin-Florin Mitulețu-Buică január 11-én mondott le tisztségéről. (Agerpres)

Erős szél okozott balesetet

Az erős szél felborította egy teherautó pótkocsiját kedden Botoșani megyében, a 29C jelzésű országúton. Az úton egy időre megbénult a forgalom – közölte a Botoșani megyei katasztrófavédelem (ISU). A sofőr a 112-es segélyhívó számon kért segítséget. A helyszínrre érkező tűzoltócsapat felállította a pótkocsit, így a kamion folytathatta útját, és a közlekedés ismét beindult – olvasható a katasztrófavédelem közleményében. (Agerpres)

Napfényt a reneszánsznak!

(Folytatás az 1. oldalról)

a tanároknak minden lecketervezet előzetesen be kell mutatniuk a szülői bizottságnak, amelynek jóváhagyása nélkül nem taníthatnak semmit, nehogy a kisdéd tinédzser frázisil lelkivilága megsérüljön. Értik? Egy olyan államban, ahol klasszikus hagyomány van az iskolai lövöldözéseknek és a frázisil lelkületű diákok által elkövetett mérsárlásoknak, a puritán atyai és anyai rábólintás nélkül nem lehet megmutatni Dávid fitykösét (sem). Mert az pornográf.

Az ész megáll. Megállt Firenze polgármesterénél is, aki a közösségi médiában közzétett bejegyzésében teremtette le az adott skóla tisztikarát, és meghívta Firenzébe a menesztett tanárnőt, akinek a város részéről díjat ad át, mondván „a művészet civilizáció, és aki azt oktatja, tiszteletet érdemel”. A szobornak otthont adó Galleria dell'Accademia igazgatója pedig abszurdnak minősítette az esetet, és visszafele fordította a szentíves stukkert, amikor azt nyilatkozta, hogy ahhoz kell eltorzult képzelőerő, hogy a művet pornográfának lássuk. Ide jutottunk, ilyen hülyék képezik a világ egyik vezető nagyhatalmának felnövő generációit a szabadság földjén, ahol már eddig is számos klasszikus irodalmi, képző- és filmművészeti alkotást betiltottak, hol a hőpihés, mindentől bedurcizó, műemlékromboló cancel culture, hol épp annak ellenkezője, a bigott vallásosság és félrecsúszott puritanizmus szent zászlai alatt.

A magunk részéről itt, a világ másik felén pedig csak örülni tudunk annak, hogy a kedves tanárnő nem az antik görög és etruszk művészet testábrázolásait próbálta ismertetni, különböző, korabeli amforákra festett alkotások szemléltetésével – tudják, olyanokkal, amelyek a szerelmi gyönyörnek az örökkévalóságba merített pillanatai lángolnak a fél hadsereg és két kutya aktív részvételével. Mert akkor máglyát is gyújtottak volna e holdvilágoló fejek a Napfény Államában.

A romániaiak többsége szerint az uniós tagállamok között nincs jogegyenlőség

Egy friss felmérés szerint a romániaiak alig több mint egyharmada tartja működő valóságának az uniós tagállamok közötti jogegyenlőség elvét, 53 százalékuk úgy értékeli: az Európai Unió kevesebb jogot biztosít Romániának, mint amennyi kötelezettséget előír számára.

A CURS közvélemény-kutató intézet március 10–20. között végzett, a román média által hétfőn ismertett felmérésében a román uniós tagság előnyeit firtató kérdésnél a megkérdezettek 56 százaléka jelölte be azt a választ, hogy a tagságból „csak egyeseknek származott előnyük, a románok többségének nem”,

míg 37 százalékuk vélte úgy, hogy a románok többsége profitált országa uniós tagságából.

Arra a kérdésre, hogy vajon az EU-nak több vagy kevesebb hatalommal kell-e rendelkeznie, mint a nemzeti kormányoknak, a válaszadók alig 13 százaléka válaszolta azt, hogy az uniónak kell „erősebbnek” lennie. 28 százalékuk szerint egyforma erős jogosítvánnyal kell rendelkezniük, míg 46 százalékuk úgy véli: az EU-nál kevesebb hatalom kell összpontosuljon, mint a nemzetállami kormányoknál.

A több mint ezer válaszadó bevonásával végzett reprezentatív felmérés az energiaválsággal kapcsolatos román kor-

mánnyati intézkedések fogadtatását is mérte.

A megkérdezettek 15 százaléka jelezte, hogy elégedett ezekkel, 2 százaléka, hogy „nagyon elégedett”, 46 százaléka pedig elégedetlen, és 34 százaléka „nagyon elégedetlen”.

Arra a kérdésre, hogy milyen gondok orvoslását várja elsősorban az ország vezetésétől, a megkérdezettek 30 százaléka az életszínvonal, a bérek és nyugdíjak témakörét jelölte meg, „második legfontosabb teendőként” pedig a válaszadók ugyanekkora arányban az infláció, az energiaárak és a közüzemi díjak problémájára várnak megoldást a döntéshozóktól. (MTI)

Az ukrajnai háború megnövelte a közép- és kelet-európai régió szerepének jelentőségét

Oroszország Ukrajna elleni háborújának körülményei között megnőtt a közép- és kelet-európai régió szerepének jelentősége – jelentette ki kedden Bukarestben Mateusz Morawiecki.

A lengyel kormányfő Nicolae Ciucă miniszterelnökkel együtt a Román Kereskedelmi és Iparkamara szervezésében tartott román–lengyel gazdasági fórumon vett részt.

Beszédében kifejtette: reményei szerint „Ukrajna győzelme és a béke megteremtése” után Románia, Lengyelország és Ukrajna közös gazdasági, befektetési és katonai együttműködési stratégiákat dolgozhat ki.

Mateusz Morawiecki úgy fogalma-

zott, hogy Lengyelország „nagyon nagy szövetségesének” tekinti Romániát a közös érdekekért folytatott küzdelemben. Kijelentette, hogy szerinte ez a két ország korábban hosszú ideig a Nyugat és a Kelet bábja volt.

„Természetesen nem lehet összehasonlítani a Nyugat részéről érkező nyomást a keleti nyomással. De fel kell ismernünk, hogy az átalakulás, a kapitalizmus első naiv évtizedei egy olyan időszakot jelentettek, amelyben minket Nyugat-Európa nagyrészt a saját céljaira használt fel. Romániából és Lengyelországból is sokan távoztak külföldre. Most százazrek térnek vissza Lengyelországba, történelmünk során először” – mondta a lengyel kormányfő.

Kifejtette, hogy Lengyelországnak és Romániának nem kellene szófogadóan az Európai Unióra hallgatni, mert nem mindig a legjobb megoldásokat kínálja a két ország számára.

Példaként említette a mobilitási csomag néven ismert uniós reformot és az ideiglenesen másik EU-országba kiküldött munkavállalókra vonatkozó uniós szabályokat, amelyek szerinte jelentős csapást mértek a román és a lengyel gazdaságra.

Beszéde végén Mateusz Morawiecki kiemelte, hogy Lengyelországnak és Romániának együtt kell küzdenie az egységes európai piacon történő szolgáltatásnyújtás szabadságának kiteljesítéséért. (Agerpres)

Pénzbírságot szabott ki a csendőrség az SZNT elnökére

Pénzbírságot szabott ki a csendőrség Izsák Balázusra, a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) elnöke a székely szabadság napi marosvásárhelyi felvonulás megszervezéséért – közölte az MTI-vel az SZNT.

A március 10-i marosvásárhelyi megemlékezés és felvonulás szervezői pénteki közleményükben azt írták: a Maros megyei csendőrség maroszentgyörgyi egysége 2023. március 16-án állított ki büntető jegyzőkönyvet Izsák Balázs nevére. Ezt csütörtökön, március 23-án kézbesítette a posta.

Ebben az áll, hogy az 1000 lejes pénzbírságot egy „betiltott” nyilvános rendezvény megtartásáért szabták ki.

Az SZNT szerint a büntetés jegyzőkönyve „megegyezik a csendőrségnek azt a megközelítést, hogy a román törvények tiltják a régiósításra, területi autonómiára vonatkozó gondolatok terjesztését, az etnikai kritériumok alapján igényelt területi autonómiát meg (a csendőrség) egyenesen sovinizmusnak minősíti”.

A közleményhez mellékelte jegyzőkönyvben ugyanis azt írja, hogy a felvonuláson „Székelyföld etnikai alapon való regionalizálását, autonómiáját fenntartó eszméket népszerűsítették”, ami a csendőrség szerint sovinizmusnak minősül. Az is szerepel benne, hogy ezek az eszmék „érintik Románia területi integritását és nemzeti szuverenitását”, így nemzetbiztonságra veszélyes cselekedetnek minősül népszerűsítésük. A jegyzőkönyv a vonatkozó romániai törvényeket is felsorolja.

Az SZNT közleményében azt írta, hogy Izsák Balázs nem fizeti ki a pénzbírságot, és jogorvoslati eljárást indít az érvénytelenítéséért.

Felhívták azoknak a figyelmét, akik részt vettek a megemlékezésen, illetve a felvonuláson, hogy ha hasonló büntető jegyzőkönyvet kapnak, arról haladéktalanul tájékoztassák az SZNT-t az szntiroda@gmail.com címen annak érdekében, hogy a fellebbezési határidőn belül elindíthassák a jogorvoslati eljárást.

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) országos elnöksége szolidaritásáról biztosította Izsák Balázst és az SZNT teljes tagságát, hangsúlyozva, hogy nem engednek a megfélemlítésnek.

Az EMNT elnöksége péntek délutáni közleményében leszögezte: elutasít „minden olyan törekvést, amely a székelység önrendelkezéséért törvényes és békés módon küzdők megfélemlítését tekinti céljának”.

„Kiállunk szövetségeseink, az autonómiaküzdő következős képviselői mellett, s továbbra is valljuk: közösségünk legégetőbb problémáira, így a minket érő, menetrend szerint érkező és diszkriminatív hatósági eljárásokra, folyamatos jog-sérelmeinkre vagy épp az intézményrendszerünket érő újabb és újabb támadásokra az egyetlen megoldás az autonómia” – áll a közleményben.

Ebben az EMNT tudatja, hogy „a legújabb és nyíltan magyarellenes hatósági támadásról” nemzetközi szövetségeseit és az illetékes európai fórumokat is tájékoztatja.

Állásfoglalásban ítélte el péntek este a csendőrség eljárását

az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) országos elnöksége is. A párt szerint „az újabb szélsőségesen magyarellenes és jogtipró esemény” pontosan azt jelzi, amire a résztvevők a székely szabadság napján fel akarták hívni a figyelmet: hogy Románia a rendszerváltás után bő három évtizeddel sem képes az európai normákkal összhangban működni, csak a megfélemlítés eszközével képes élni – írták.

„A Maros megyei rendvédelmi szerv egyértelműen jogtalan reakciója nem értelmezhető másként, mint arra való törekvés-ként, hogy teljes erdélyi magyar közösségünket félelemben tartsa – most éppen úgy, hogy az önrendelkezésért folytatott békés és jogszerű harcunk egyik vezető személyiségét igyekszik meghurcolni” – fogalmaztak a közleményben.

Hangsúlyozták, hogy ha a jogérvényesítő autonómiaküzdő „bármely szereplőjét támadás éri, azzal teljes közösségünket éri támadás”, ezért „egyként sorakoznak fel” Izsák Balázs és az SZNT teljes tagsága mellett, és tiltakoznak a történetek ellen. „Elutasítjuk a rendvédelmi szervek azon törekvéseit, hogy szólás- és gyülekezési szabadságunk alkotmányos jogait semmibe véve megpróbálják megakadályozni a megakadályozhatatlant: önrendelkezési igényünk kinyilatkoztatását és sikerre vitelét” – szögezte le az EMSZ elnöksége.

Emlékeztettek, hogy a párt politikájának alapja a nemzeti-keresztény értékrend és az autonómia ügye melletti feltétlen kiállás.

Az SZNT négy év szünet után március 10-én ismét megszervezte Marosvásárhelyen a székely szabadság napjának megünneplését. A csendőrség ezt minősítette „betiltottnak” az Izsák Balázsnak küldött jegyzőkönyvben.

Az SZNT elnöke már a rendezvény másnapján közölte a sajtóval, hogy a csendőrség törvénytelennek minősítette a felvonulást, amit az SZNT és az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) vezetői hatalmi visszaélésként értékeltek. Izsák Balázs akkor elmondta: a román csendőrség a rendezvény előtti tanácskozáson szóban közölte vele, hogy nem tekinti engedélyezettnek a tüntetést, noha a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal jóváhagyta.

Az SZNT-elnök a kolozsvári sajtótájékoztatón közölte: a helyszínen senkit nem bírságoztak meg, de a korábbi évek tapasztalata alapján arra számít, hogy az eseményen készült felvételek alapján utólag küldik ki a büntető jegyzőkönyveket. A szervezők bejelentették: a katonai ügyészséghez fordulnak az ügyben, mivel szerintük a Maros megyei csendőrség alapvető emberi jogokat, a gyülekezési jogot és a szólásszabadságot sértette meg azáltal, „hogy önkényesen törvénytelennek, sőt egyenesen alkotmányellenesnek minősítette” a rendezvényt.

Március 10-én, a székely szabadság napján a szervezők szerint 1500-2000 személy követelte Marosvásárhelyen Székelyföld területi autonómiáját, de a csendőrség a korábbi évektől eltérően nem engedélyezte az utcai felvonulást, és a járdára szorította a résztvevőket. (MTI)

Uniós megoldást sürgetnek

Románia és Lengyelország is az Európai Bizottságtól (EB) vár megoldást az uniós piacát vámtmentesen elárasztó, a hazai termelőket nehéz helyzetbe hozó ukrán gabonaexport ügyében – mutatott rá Nicolae Ciucă román és Mateusz Morawiecki lengyel miniszterelnök kedden, egy Bukarestben rendezett lengyel–román gazdasági fórumon.

Ciucă szerint az EB-nek gondoskodnia kell arról, hogy a – kikötői blokádi miatt az ukrán élelmiszerexport számára alternatív útvonalat nyitó – európai uniós „szolidaritási folyosókon” érkező gabonát nyomon követhetővé tegye.

„Ismernünk kell az úti célt, és meg kell akadályoznunk, hogy a spekulánsok dömpingáron kereskedjenek vele, mert ez ellehetetleníti a termelőinket, a gazdákat” – idézte a román kormányfő felszólalását az Agerpres hírügynökség.

Morawiecki is úgy vélekedett: az érintett országoknak közösen kell fellépniük az Európai Unió fórumain.

„Azért harcolunk, hogy az ukrán gabona ne maradjon a mi országainkban, és az EU-nak segítenie kell a kereskedelmi politikánk érvényesítésében: fontos Ukrajna és Közép-Európa stratégiai érdeke is, de a gazdasági érdekeinket, Románia és Lengyelország gazdasági érdekét is figyelembe kell venni” – érvelt a lengyel kormányfő.

Az Agerpres szerint a román államfő múlt héten tájékoztatta Ursula von der Leyent, az Európai Bizottság (EB) elnökét a romániai gazdák nehéz helyzetéről és arról, hogy veszteségeik miatt többlettámogatásra van szükségük. Ursula von der Leyen az Európai Tanács ülésén jelezte, hogy az EB felülvizsgálja a kárterítésekkel kapcsolatos korábbi döntését, és visszatér a Romániára vonatkozó számadatokra. Az Európai Bizottság március 20-án közölte: 56,3 millió euró pénzügyi segítséget nyújt a válságalapból a lengyelországi, romániai és bulgáriai gazdáknak az ukrán gabonaimport okozta károk enyhítésére. Ebből Lengyelország 29,5 millió eurót, Bulgária 16,75 millió eurót, Románia pedig 10,05 millió eurót kap. A román gazdasági szervezetek „nevelésesen csekélynek” nevezték az összeget.

Klaus Iohannis a Brüsszelbe akkreditált román újságírók előtt az uniós csúcson elmondta: ennek a segítynek az esetében az volt az eljárás, hogy a mezőgazdasági minisztérium elküldte a szükséges adatokat az Európai Bizottságnak, amely tárgyalások nélkül, egy képlet alapján megszabta az egyes tagállamoknak járó támogatás összegét. Hozzátette: furcsának tartja, hogy az EB pusztán egy képlet alapján hozta meg a döntést, és semmiféle egyeztetésre nem került sor az érintett tagállamokkal.

„Az Európai Bizottságnak szem előtt kellett volna tartania, hogy hatalmas áldozatokat hoztunk az ukrán gabonaexport megkönnyítéséért. Nem tette. Nem tudom, miért nem, de majd kiderül. Sajnálatos, hogy az ilyen ultrabürokratikus megközelítések kételyeket ébresztenek az Európai Bizottság jóhiszeműségével kapcsolatban” – mutatott rá a román elnök. (MTI)

Petíció Schengenért

Az EP-választásokig dönteni kell

Március 21-én az Európai Parlament petíciós bizottsága elé került egy romániai civil szervezet mintegy két hónapja elzárta a beadványát, amiben arra kérték az EP-t, hogy tüsse újra napirendre Románia és Bulgária csatlakozását a schengeni övezetbe. A petíciót Vincze Loránt EP-képviselő terjesztette elő a bizottságban.

Vajda György

Vincze Loránt az Európai Néppárt nevében javasolta, hogy az EP sürgősségi eljárással tárgyalja meg a beadványt, ugyanis a két országban a schengeni övezetbe való csatlakozását elutasító, tavaly decemberi döntése után az európai uniós intézmények képviselői elhallgatják a témát, és nem tekintik fontos ügynek. A petíciót benyújtók arra hivatkoznak, hogy mivel Románia messzemenően teljesíti a csatlakozáshoz szükséges feltételeket, méltánytalan döntés született, és az Európai Tanács 2. cikkelyével ellentétben diszkrimináció történt, ugyanis ezáltal gátolják az Európai Unió egyik tagállama állampolgárainak a szabad közlekedéshez való jogát.

– Tekintettel arra, hogy Románia több mint tíz éve teljesíti a technikai feltételeket, mondva csinált indokra

hivatkoznak az osztrák politikusok. Ausztria öt pontot fogalmazott meg, amelynek a teljesítéséhez köti azt, hogy megszavazza Románia és Bulgária csatlakozását a schengeni övezetbe, ugyanis ezek szükségessé ahhoz, hogy leküzdje állampolgárai bevándorlás miatti félelmeit, és látni szeretné, hogy az EU komolyan gondolja külső határainak védelmét.

Az elutasítást tulajdonképpen valamiféle zsarolásnak használják fel azért, hogy épüljön Bulgária és Törökország között határkerítés, illetve azt is kérték, hogy osszák újra a migrációs kvótákat, ugyanakkor néhány adminisztratív kérdésre is válaszokat várnak. Tulajdonképpen azt szeretnék, ha az említett határkerítés felépítésének a felét az Európai Bizottság állná, míg az érintett tagállam a biztonsági, követő berendezések költségeit állná. Mindezek azonban nem érintik Romániát – mondta a Néppártnak Vincze Loránt, majd hozzátette: ha elfogadjuk ezt a méltánytalanságot és diszkriminációt, akkor egyhamar nem lesz pozitív döntés a schengeni csatlakozásról. És ezt az idén kell napirendre tűzni, ugyanis 2024-ben EP-választások lesznek, és csak az új parlament, illetve uniós döntéshozó struktúrák felállítása után reménykedhetünk abban, hogy lehet tárgyalni az ügyről, és ebben az esetben csak 2025-ben vagy azután lehet szó erről. Most kellene min-

dent elkövetni azért, hogy Románia csatlakozzon a schengeni övezetbe.

A petíciós bizottság előterjesztése alapján az Európai Parlamentnek plénumban hozni kell egy határozatot, amiben kimondja, Bulgáriának és Romániának ott a helye a schengeni övezetben, és felszólítja

az Európai Bizottságot, hogy gyorsítsa fel a folyamatot. Ezáltal oda kell hatni, hogy az Európai Tanács győzze meg a csatlakozást ellenző országokat, hogy változtassák meg döntésüket.

A képviselő azt is elmondta, hogy a plenáris ülés határozata két-három hónapon belül születhet meg. Hozzátette, az Európai Tanács svéd elnöksége alatt nem biztos, hogy terítékre kerül az ügy, de mivel Spanyolország támogatta a csatlakozást, így a svédeket követő

spanyol elnökség alatt kell jobb belátásra bírni az ellenzőket.

– Valamennyi romániai párt EP-képviselője jelen volt a petíciós bizottsági ülésen, és ez azt jelenti, hogy ez ügyben teljes konszenzus van a hazai politikai palettán, remélem, hogy mind Bulgária, mind Románia diplomáciai úton is teszi a dolgát, így az európai parlamenti választások előtt sikerül elérni azt, hogy Románia tagja legyen a schengeni övezetnek – hangsúlyozta lapunknak az EP-képviselő.

Fotó: Vajda György

Választás a Romániai Írószövetség Marosvásárhelyi Fiókjánál

A Romániai Írószövetség Marosvásárhelyi Fiókjá 2023. március 25-én tartotta öt évente sorra kerülő választási közgyűlését.

A tagok szavaztak a Romániai Írószövetség elnökéről, és megválasztották a Marosvásárhelyi Fiók elnökét, valamint a vezetőtestületet. Bukarestből Nicolae Manolescu jelenlegi elnök, Doru-Viorel Ciucescu elnökjelölt, Gabriel Chifu, Traian Dobrinescu, Horia Gârbea, Irina Horea, Cristian Pătrășconiu, Răzvan Voncu, Varujan Vosganian vezetőtestületi tagok vettek részt a gyűlésen.

A közgyűlést Varujan Vosganian, az Írószövetség alelnöke vezette.

A jelenlevők meghallgatták a Romániai Írószövetség elnökének és a Marosvásárhelyi Fiók elnökének a tevékenységi beszámolóját az elmúlt 5 éves

mandátumról. Utána pedig az országos elnökjelöltek (Nicolae Manolescu, Doru-Viorel Ciucescu) programját hallhatták a jelenlevők, ezután megbeszélések, vélemények következtek.

A közgyűlés második felében az írószövetség jelen levő tagjai titkos szavazással választották meg a következő mandátumra (2023–2028) a Marosvásárhelyi Fiók elnökét és vezetőtestületi tagjait. Az Írószövetség Marosvásárhelyi Fiókjának elnöke továbbra is Markó Béla, a vezetőtestület tagjai: Iulian Boldea, Fekete Vince, Kocsis Francisko és Eugeniu Nistor.

Ugyancsak szavaztak a jelenlevők az országos elnökjelölről, ennek a szavazásnak az eredményét akkor fogják közzétenni, amikor minden írószövetségi fiókban lezajlik a választás. (G. A.)

Közel 200 falusi ház újul meg uniós alapokból

Az RMDSZ kormányzati munkájának eredménye a *Hívogató Románia*, az országjáró projekt, amely az ország legnagyobb örökségvédelmi és hasznosítási projektje. Ennek köszönhetően 155 millió eurót költünk épített örökségünk népszerűsítésére és felújítására. A projektből létrejövő 12 kulturális útvonal között van a hagyományos falvak útja is, amely során 197 falusi házat újítunk fel 26 községben. A felújítási munkálatok pár napon belül, áprilisban kezdődnek.

„Az a célunk, hogy a turisták ne csak a városokba, hanem vidékre is ellátogassanak, többek között ezért is hoztuk létre a hagyományos falvak útját. Indul-

junk ki Torockó pozitív példájából: mielőtt a falu különleges építészeti értékeit a Transylvania Trust Alapítvány felújította volna, kevés lehetőség adódott a helyieknek elhelyezkedni, de az elmúlt években Erdély egyik leglátogatottabb falva lett belőle. A helyiek azóta 40 panziót, illetve vendéglátó egységet hoztak létre, virágzik a faluturizmus, így rengeteg munkalehetőség jött létre, érdemes ott maradni a fiataloknak is. Szeretnénk, ha Erdély több településén, például a szomszédos Torockószentgyörgyön vagy Bögözön, Bikfalván, de akár Körösfőn is ehhez hasonló sikertörténetet eredményezne a felújítás” – nyilatkozta Hegedűs Csilla államtitkár. (közlemény)

Erről jut eszembe

A szó elszáll? El bizony. De azért mégis mindig kiderül, ki éppen hol és miről jártatta a száját. Ilyen vonatkozásban mifelénk alighanem a titkosrendőrség, a hirhedt szeku rendelkezik a legnagyobb hanggyűjteménnyel. Most azonban nem erről akarok beszélni. Sőt arról sem, hogy ki miről, kinek, hol, mikor, hogyan és mit mondott, bár az ilyesminek is lehet jelentősége. Az izgat, hogy mi lesz azzal a szóval, ami a rádiók közvetítésével száll az éterbe. Rég tudtam, hogy ilyen tekintetben sem rózsás a helyzet, de egy hétfői tanácskozás konkrétan felvázolta, pillanatnyilag mennyire bizonytalan a Romániában magyarul is sugárzó rádióstúdiók hangtára, az értékes, ritka felvételeket megőrizni hivatott „aranyzalagtarak” jövője. A jelent is nyugodtan hozzátelhetjük. Nyugodtan?! Dehogy! A MŰRE szervezte kerekasztal-beszélgetés hasznos volt, de a helyzetkép, ami általa kirajzolódott, nagyon is nyugtalanító: könnyen és elég rövid idő alatt oda juthatunk, hogy a Marosvásárhelyen, Kolozsváron, Bukarestben, Temesváron évtizedek alatt felgyűjtött, igen jelentős hanganyag tönkremegy. Ha nem digitalizálják a sok ezer hangszalagot, ha nem archiválják szakszerűen és igazítják a mai technika körülményeihez, elvárásaihoz, nagy szellemi kincsünket veszíthetjük el. Az elmúlt mintegy hét évtizedben megszóltatott kiválóságaink, írók, költők, színészek, zenészek, képzőművészek, zeneszerzők, tudósok, sportolók, más különleges személyiségek hangja, önvallomásai, alkotásaik rádiós közzététele, a társadalmi lét hangszalagra rögzített, megismételhetetlen életeseiményei, a közélet „hangos” jelenségei a semmibe tűnhetnek. Pénz, megfelelő felszerelés és szakapparátus kellene ennek megakadályozására. Honnan? A területi rádióstúdiók vezetői is bizonyára sokat rágódnak a kérdésem. Én személyesen is érintettek érzem magam, pedig már hosszú ideje kívülállóként kapcsolódom a 65 éves Marosvásárhelyi Rádióhoz. Akkor váltam riporter-szerkesztőjévé, amikor tizenéves voltam, és addig voltam megszállott „hangvadász”, amíg a hatalom egy pillanat alatt meg nem szüntette. Büszke voltam arra, hogy magam is több száz fontos felvétellel, megannyi kivételes egyéniséggel folytatott beszélgetéssel gazdagíthattam az Aranyfonotékát. Ma is örömmel ismerem fel csupán hangjáról, jellegzetes hangszínéről, hanghordozásáról azokat a szellemi nagyjainkat is, akik már rég elhunytak, de ötven, negyven év távlatából úgy szólalnak meg, mint akkor, amikor eléjük tartottam a mikrofont. Horváth Imre, Horváth István, Kacsó Sándor, Szemlér Ferenc, Endre Károly, Gellért Sándor, Sütő András, Székely János... Hosszú a szóra birt egykorvolt írók névsora. A festők, szobrászoké ugyancsak: Fülöp Antal Andor, Bordi András, Gy. Szabó Béla, Bene József, Nagy Pál, Balázs Imre, Szécsi András, Plugor Sándor, Szász Endre, Izsák Márton és sokan mások. A színház halhatatlanjairól nem is beszélve. Az ő hangjukat a Rádiószínház, a hangjátékok, rádiókabarék, a versműsorok őrizték meg, amelyek hosszú időn át szerencsém volt szerkesztési. A versmondás olyan híres képviselői, amilyen például György Dénes, Janos Adrienne, Kovács György vagy Illyés Kinga volt. Vagy a nagyszerű professzorok, mondjuk dr. Csögör Lajos, dr. Kótay Pál, dr. Dóczy Pál, dr. Rác Gábor és így tovább. Illetve a hangfelvételek idején ismeretlennek vélt alanyok, azok a nyáradmenti falusi asszonyok, akik még Bartók Bélának is énekeltek a zeneszerző erdélyi gyűjtőútján. Mennyivel szegényebbek lennénk, ha mindezek a hangszalagok elkallódtak volna! Ez majdnem bekövetkezett, hiszen a rádió leállításkor az egész szalagtárat a rossz hírű Zsilavára vitték. A rendszerváltás után viszont kiderült, nem bántották a gyűjteményt, Csifó Jánosék az egészet visszahozhatták. Később, az utána következő sok társadalmi kalamajka, a szalagkrízis, majd a korral bekövetkezett műszaki fordulatok, a rádiózásban is fellépett alapvető változások, az ugrásszerű fejlődés vezetett a fentebb vázolt jelenlegi gondokhoz. Orvosolható-e mindez? Ha van rá akarat. És annak nyomán mindaz, ami a kivitelezéshez szükséges. Külföldön sokfelé példásan megoldották a problémát, itt miért ne lehetne?! Ne feledjük, közszolgálati rádiókról beszélünk, amelyek fenntartására, működtetésére, értékörző funkciójának teljesítésére is közpénzt fordítanak. A költségvetésben a hanghordozók, a hangtár átörökítése sem elhanyagolható! (N.M.K.)

Osztálytársak voltunk. Az általános iskola felső tagozatán került hozzánk először a szemüveges, kék szemű, barna fiú, majd pár évvel a nyolcadikos szétröppenés után, talán tizedikben, a liceumban is megtalált. Valamiért megmaradt egy mondata a legelső közös délelőttől. Tisztán emlékszem, ahogy hátrafordul a padból, és azt kérdi a mögötte ülőtől: lehet itt órán rágózni?

Nem volt a tanárok kedvence, pedig vágott az esze, véleményem szerint jobban is, mint az első tanulóknak. De nem igazán érdekelték az iskolai dolgok – ezzel persze nem volt egyedül a kamaszkori lázadás hajnalán –, és valahogy mindig belekeveredett a bajba. Mi több, a kollektív csinnytevéseknél is ő húzta a rövidebbet.

Hetedikesek voltunk, amikor eljött a nagybetűs lógás ideje. Biológiaóra előtt, szünetben egyenként másztak ki a diákok a tanterem utcára néző ablakán, hogy ne kelljen az udvaron keresztül a tanári szoba előtt végigmasírozni – bevallom, utolsó percben én mégis ezt a megoldást választottam, mert a párkányról nem mertem leugrani –, de persze néhányan a padban maradtak, hadd lássa a hamarosan betoppanó tanár, hogy vannak még „becsületes” tanulók a világon. Ha jól emlékszem, éppen a mászóakció bukatta le a társaságot, az utcáról ugyanis bejött egy kíváncsi járókelő megnézni, hogy tűz

űtött-e ki az iskolában, vagy mi a probléma. A riasztásra egy keménykötésű tanár utánunk szaladt, mi persze végig a Horea utcán, mint a farkas űzte őzgidák. Az új fiút kapták végül el, és cipelték vissza a tanáriig, ahol kérdések sorozata várta. Ilyen helyzetekben mindig bátran viselkedett, sosem árulta el a többiekét, nemcsak a barátokért, hanem az egész közösségért tartotta a hátát.

Egy másik emlékképpem egy földrajzórához kapcsolódik. Valamiért éppen őt „szedte ki” a térképhez néhai földrajztanárunk, és mivel egyetlen kérdésére sem tudta a választ, türelmét veszítve összevissza verte, még a szemüvege is lerepült egy adott pillanatban. Sosem láttam ennyi indulatot abban a tanárban azelőtt és utána sem.

Az új fiú hamar beilleszkedett az osztály vagányai közé, szünetekben profi módon kergette a pingponglabdát az asztalitenisz-asztal körül valamelyik, ütővé varázsolt füzetrel a kezében, a kötelező nyolcadikos védőoltásnál pedig első volt a sorban, harsányan hirdelve, hogy ő aztán nem fél a tűztől. Szinte csodáltam akkor a merészségét. Nem sokkal később azonban másféle tüktől sem félt.

Csillagfiú

Amikor a középiskolában hozzánk került egy másik tanintézetből, ahova eredetileg felvételizett, nem sokan tudták róla, mivel él. Én sem sejtettem, azt hittem, „csak” iszik, ettől változott meg annyira a viselkedése.

Egyedül élt tinédzserkora végén a szüleitől kapott lakásban a farkaskutyájával, később a barátja is évekre odaköltözött. Biztos, hogy nagyon tudott szeretni – ez már abból is kiderült, ahogy a kutyájával bánt –, de valószínűleg a szeretetisége még ennél is nagyobb volt. És az is biztos, hogy épp ezért – ilyen téren – folyamatosan éhezett.

Már elballagtunk a középiskolából, amikor néhányszor becsengetett hozzánk egy késői órában – pár tömbháznnyira laktunk egymástól, ezért választott éppen minket –, és kért pár lejt kenyérrel. Sosem kenyeret akart, mindig csak kenyérrelalót. Cserébe, ha meglátta édesanyámat hazafele cipelkedni, mindig megkérdezte, hogy segíthet-e.

Érettségi után a színre készült – humorérzéke, utánpótlásuk talán be is juttatja, ha elmegy a felvételire –, ehelyett végül min-

denféle mással próbálkozott. Egyszer még egy temetkezési vállalatnál is dolgozott, ahogy mesélte, az elhunytak öltöztetése, utolsó útjukra való előkészítése volt a feladata.

Valamikor, a saját útja utolsó kilométerköveinél felszaladt egyszer hozzám, és lelkendezve újságolta, hogy van egy színdarabíró pályázat, hozzuk össze együtt a művet, legyen elgondolkozató, de mindenekelőtt vicces. Akadozva, furcsa szünetekkel beszélt, mint mindig a szer hatása alatt. Mielőtt bármit is válaszolhattam volna az öltre, hirtelen meggondolta magát, és elrohant. Úgy emlékszem, akkor láttam utoljára.

Évekkel később jutott el hozzám a hír, hogy eltávozott ő is a felöltöztetettek után, mégpedig saját akaratából. A részleteket nem fogom leírni, nem is ez a lényeg. Sokkal inkább az, hogy egy kimagaslóan intelligens, alapjában – a rettenetes téveszméktől mentes időszakokban – jóérzésű tinédzser hogyan tud lefelé száguldani a lejtőn a legsötétebb mélységegik. Bízom benne, hogy most már valahol egészen máshol van, a hívós tavaszi csillagok vidékén, onnan nézi szemüvegén keresztül a mai tinédzsereket. Közülük is kimondottan azokat, akik önmagára emlékeztetik, és akiknek biztos, hogy onnan fentről szívesen lekiabálná: ne tedd, meg se próbáld! Soha, soha!

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

Szerkeszti: Benedek István

Nem védekeznek tudatosan a pénzforgalmi visszaélések ellen

Az emberek saját megítélésük szerint tisztában vannak a pénzforgalmi visszaélések módszereivel, tartanak is attól, hogy csalás áldozatává válnak, mégsem védekeznek tudatosan – derült ki az OTP Bank megbízásából készült reprezentatív kutatásból.

Majdnem minden válaszadó hallott már valamilyen banki visszaélési formáról, és 81 százalék tart is attól, hogy kiberbűnözés áldozatává válik. Bár a megkérdezettek több mint 80 százaléka gondolja, hogy ki tudja szűrni a gyanús tartalmakat, a Magyar Nemzeti Bank adatai erre rácafolnak – hívta fel a figyelmet az OTP Bank hétfői közleményében.

Az összefoglalóban felidéztek, hogy tavaly csaknem 6000 sikeres visszaélés történt az elektronikus pénzforgalomban. Ez 238 százalékkal több, mint 2021-ben volt. A sikeres visszaélések csatornáit tekintve a legtöbb interneten keresztül történt (3400), második helyen a mobiltelefonos csalások állnak (2318), harmadik helyen pedig a papíralapú visszaélések végeztek (207).

A kutatás szerint a megkérdezettek 92 százaléka tisztában van azzal, hogy még az óvatosabb emberek is lehetnek csalás áldozatai. A válaszadók 85 százaléka nyilatkozott úgy, hogy pár alapszabály betartásával viszonylagos biztonságban lehet az ember.

Ugyanakkor a válaszadók majdnem fele úgy véli, hogy nem érdemes annyit foglalkozni a biztonsággal, mert ha egy csaló bárkitől is próbál adatokat vagy pénzt szerezni, úgyis sikerrel fog járni. A helyzetet rontja, hogy az emberek nem szeretnék a kényelmük alább adni, a kutatásban részt vevők harmada még az alapvető biztonsági előírásokat sem tartja be, ha ez a kényelme rovására megy – jelezte az OTP Bank. (MTI)

Tavaly 22-szeresére nőtt az Indiába irányuló orosz olajexport

Oroszország energiaszállításainak nagy részét 2022-ben baráti országokba irányította át, az Indiába irányuló olajexport 22-szeresére nőtt – jelentette ki Alekszandr Novak orosz miniszterelnök-helyettes az orosz energiaügyi minisztérium kollégiumának keddi ülésén.

Novak szerint emellett növekedtek a Kínába – ebben a relációban 8 százalékos exportbővülést mértek – és más piacokra irányuló szállítások, amit az iparágban elvégzett egyszerű munka eredményének nevezett. Beszámolója szerint az üzemanyag- és az energiakomplexum-bevételek jelentették az orosz költségvetés bevételeinek 42 százalékát, szemben a 2021-es 36 százalékos szinttel.

Mint mondta, az ágazat stabil és megbízható működése a szankciók ellenére biztosított volt, sőt annak teljesítménye felülmúlta a várakozásokat.

Korábban a miniszterelnök-helyettes azt mondta, hogy Oroszország költségvetési bevételei az olaj- és gázszektorból 2022-ben 28 százalékkal, azaz 2,5 ezer milliárd rubellel nőnek.

A miniszterelnök-helyettes a Roszija 24 hírcsatornának nyilatkozva azt mondta, hogy Oroszország tovább dolgozik energiaexportjának átírányításán, tankerflottájának kiépítésén, valamint a biztosítási és viszontbiztosítási eszközökön. Nem zárta ki annak lehetőségét, hogy újabb kísérletek történnek az Oroszország elleni szankciók bevezetésére, és fontosnak nevezte az ezektől független rendszer kialakítását a baráti országokkal.

Az RBK orosz gazdasági napilap emlékeztetett rá, hogy India és Kína lett az orosz nyersolaj legfontosabb importőre, miután az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és az EU más források felé fordult az ukrajnai háború kirombantását követően. Az EU 2022. december 5. óta embargót rendelt el az orosz kőolaj tengeri úton történő behozatalára, idén február 5. óta pedig az orosz kőolajtermékekre vonatkozó tilalmat vezetett be. Az Oroszországból származó olajra árplafont is megállapítottak.

Ezzel párhuzamosan India növelte az Oroszországból származó olajvásárlásait. Decemberben az Indiába irányuló orosz olajexport 24 százalékkal nőtt novemberhez képest, és napi 1,17 millió hordóval új rekordot állított fel. (MTI)

Bankcsődök és megjelenő neobankok

Visszatérhet a 2008-as bankválság?

Az elmúlt időszakban a Silicon Valley Bank és a Credit Suisse összeomlásától volt hangos a nemzetközi sajtó. A két pénzügyi intézet csődje után vannak, akik azt állítják, hogy a 2008-ashoz hasonló vagy még annál is súlyosabb bankválságnak nézünk elébe, miközben mások nyugalomra intik a lakosságot.

Nagy-Bodó Szilárd

Utóbbi kategóriába tartozik *Fatér Gyula*, az OTP Románia vezérigazgatója, aki lapunknak elmondta, hogy a 2008-ban történtek elég jó példát adtak arra, hogy min kell változtatni. A szabályozók pedig megtették a szükséges lépéseket. Az igazgató elmondása szerint a banki portfóliók jelenleg nagyon stabilak mind Romániában, mind globális léptékben, a nem fizetések aránya nagyon alacsony, ezek pedig bizonyítják azt, hogy nem fordulhat elő a 15 évvel korábbihoz hasonló összeomlás. Ezzel együtt új trendek is megjelentek a piacon, a neobankok.

A piacnak ezen szegmense folyamatosan növekszik, ehhez pedig a hagyományos bankok is alkalmazkodnak. Példa erre, hogy az elmúlt időszakban ők is kifejlesztették az elektronikus szolgáltatásaik teljes tárházát, illetve az áron is alapvetően változtattak. Aki napjainkban Romániában egy folyószámlát nyit, az gyakorlatilag minimális vagy semmilyen költséggel nem kell szembesülnön, húzta alá *Fatér Gyula*.

Fatér Gyula, az OTP Románia vezérigazgatója

Fotó: archív

Azonban a lakosság soraiban még mindig sokan szkeptikusak a neobankokkal szemben, a leghíresebbnek számító Revolut is sok kérdést szül az emberek fejében. Az OTP vezérigazgatója rávilágított arra, hogy a pénzügyi szolgáltatások túlnyomó részét a hagyományos bankok magas biztonság mellett, sokkal nagyobb rugalmassággal végzik, mint a neobankok. Ezzel együtt utóbbiak-

nak is megvan a piacon a helye. Arra a kérdésre, hogy átvehetik-e a neobankok az uralmat a hagyományos bankok fölött, *Fatér Gyula* azt a választ adta, hogy már most kibontakozni látszik az a tendencia, hogy a neobankok megpróbálnak hagyományos bankokká alakulni. A szakember véleménye szerint a jövőben egyfajta együttműködés fog megvalósulni a két típusú pénzügyi intézet között.

Gazdasági kilátások a kiszámíthatatlanság éveiben

Van okunk a bizakodásra?

Rég nem látott inflációs szint, elszabaduló árak, bizonytalanság, világjárvány, háború. Címszavakban így lehetne összefoglalni az elmúlt valamivel több mint három évet. Ezzel együtt mostanra azt tapasztaljuk, hogy csökken az infláció, az év végére Romániában GPD-növekedés is lehetséges, illetve a nyersanyagok ára is kezd visszaesni a háború előtti szintre. De ezekkel együtt is: van ok a bizakodásra?

Az ENSZ úgy fogalmazott, hogy válságok összefolyásában élünk, ami mind a magánemberekre, mind a vállalatokra hatással van. Jelenleg mindkét csoportot kihívások elé állítja a gazdasági helyzet, és bár bizonytalan a jövő, az előrejelzések a helyzet javulását vetítik

Dr. Szász Levente közgazdász

Fotó: archív

előre, húzta alá *dr. Szász Levente* közgazdász, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karának dékánhelyettese, egyetemi tanár. Hozzátette azt is, hogy az infláció nagyban befolyásolta mindenki életét, de az előrejelzések szerint hamarosan csökkenni kellene. Ez továbbra is azt jelenti, hogy növekvő árral kell szembenézni, de a helyzet kevésbé lesz szomorú, vélekedett a *Népiújságnak* Szász Levente.

A szakember meglátása szerint fokozatos javulás várható a közeljövőben. Ez a prognózis több szempontból bizonytalan, ennek egyik oka a szomszédban zajló háború, amelynek a vége még korántsem látszik, nyomatókísította több ízben a dékánhelyettes. A bizonytalanságok tehát továbbra is fennállnak, még akkor is, ha az Európai Unió tagországai – köztük Románia is – megtalálták a módszereket, hogy az orosz-ukrán területtől való függőséget csökkentse.

Ami a befektetéseket illeti, jelenleg nagyobb a kockázat, így magasabb a realizálható hozam is, azonban érdemes megfontolni, hogy mibe fektetjük a pénzügyi, hiszen általános és biztos recept nem létezik. Beruházások tekintetében nem lehet elmenni a mellett a tény mellett, hogy nagyon komoly segítséget kap Románia az EUtól, ennek pedig gazdaságélénkítő hatása van.

Összességében nézve idénre mérsékelt javulást várnak a szakemberek. Az előrejelzések szerint az infláció egy számjegyre fog mérséklődni, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kara kutatócsoportjának előrejelzése azt mutatja, hogy az év végére kb. 7,5%-os inflációval lehet számolni, miközben a GDP 2,5%-kal nőhet is, mondta *dr. Szász Levente*, hozzátéve, hogy ezeket az értékeket fenntartásokkal kell kezelni, nem lehet biztos adatokként tekinteni rájuk.

Ha Európa egészének a GDP-növekedési előrejelzéseit vesszük alapul, akkor kijelenthető, hogy Románia a szerencsésebb országok közé tartozik, pozitívabbak a kilátások. (N-B. Sz.)

Nagyon jó nevelési lehetőség is

Életmentő kupakok – nem csak a rászorulóknak örülnek neki

Hóbort, mánia vagy tudatos gyűjtés? Hisszük, hogy segítünk, vagy csak versenyzünk? Az utóbbi években egyre felkapottabb lett a kupakgyűjtés. Néhol autózszámra gyűl, máshol egy-egy marék, de egyre több helyen odafigyelnek erre. Van ennek környezettudatos oldala is, vagy előtérbe kerül a versenyszellem?

Gligor Róbert László

A sepsiszentgyörgyi LAB Életmentő Kupakok Egyesület már fogalom ebben a témakörben; aki kupakokat gyűjt, az közvetlenül vagy közvetve többnyire ehhez az egyesülethez juttatja el, amely a műanyag kupakok értékesítéséből származó pénzt betegek és rászorulóknak megsegítésére fordítja. Hat év alatt közel 120 tonna kupakot gyűjtöttek össze Székelyföldön; a fél-százat is meghaladta azoknak a beteg gyerekeknek és felnőtteknek a száma, akiknek műtétben, gyógyításban, életvitelben segítettek, de támogatják a nehéz sorsú családokat is élelmiszercsomagokkal, ruhanevel, tábor szervezések a hátrányos helyzetű gyerekeknek.

A tavaly szeptemberben meghirdetett, immár nyolcadik gyűjtőversenyen 11 ezer székelyföldi diák (és a velük együtt szorgoskodó pedagógusok, szülők, családtagok, barátok, szomszédok) révén már 16,5 tonna kupak gyűlt össze: 166 óvodai csoport hét, 230 alsó tagozatos osztályközösség nyolc, míg 41 felső tagozatos általános iskolai osztályközösség közel 1,5 tonnát gyűjtött be. Ezek a lejelentett adatok, de nem minden gyűjtés képezte a verseny tárgyát, ezért ennél jóval nagyobb mennyiség érkezik be hetek, hónapok alatt egy-egy gyűjtőpontra.

Maros megyéből is számos óvodai és iskolai csoport kapcsolódott be a legutóbbi akcióba, csak a marosvásárhelyi Stefánia óvodában például szinte fél tonna kupak gyűlt össze, de a versenyhirdetés szerint az óvodai csoportok között a megyeközponti intézmények mellett ott jeleskednek az ákosfalviak, kelementelkiek, búzásbesenyőiek,

A pedagógusok hozzáállásának köszönhetően megynkben is nagyon népszerű lett az akció az iskolások körében

Fotó: Dóczi Melinda Tünde/facebook.com

szovátaiai is, akik mind 100 kg fölött teljesítettek, az elemi osztályosok között egy marosvásárhelyi iskola mellett kitűnően gyűjtöttek az erdőcsinádiak, görgegyüvegcsúriak, marosszentgyörgyiek, maroskeresztúriak, míg a felső tagozatos diákok versenyében marosvásárhelyi, székelykálai, kibédi, nyárádszeredai csapatokat találunk a legszorgalmasabbak között.

Segítőkézség és környezet-tudatosság

A nyárádremetei Nyulas Ferenc iskola egyik előkészítő osztálya első alkalommal nevezett be a versenybe, és 40 kg kupakkal járult hozzá az akció sikeréhez. Fodor Flóra tanítónő szerint nagyon jó volt ez a program, a gyerekeket ösztönözte az a tény, hogy ezáltal beteg társaikon segíthetnek. Nagyon szorgalmasan dolgoztak, családtagjaikat, rokonaikat is bevonták a gyűjtésbe, mindenhon felhívták az emberek figyelmét erre a lehetőségre, így nemcsak magánszemélyektől, hanem a községi polgármesteri hivataltól és a mikházi elmeorvosintézetől is érkeztek kupakok. Az akció lezárult, de a lelkes csapat az év végéig folytatni fogja a gyűjtést – tudtuk meg a pedagógustól, aki szerint nagyon hasznos és környezetkímélő kezde-

Sokszor már nagyobb autó kell az összegyűjtött kupakok elszállítására

Fotó: facebook.com

ményezés a kupakok begyűjtése, de még hasznosabb volna, ha a pillalackokat is át lehetne adni.

A kibédi Mátyus István iskola is most nevezett be a versenybe először, egyik kollégánót hívta fel a figyelmet erre, a diákok pedig lelkesen fogtak a gyűjtéshez – mondta el lapunknak Barabási Zsuzsanna igazgatónót, aki úgy értékeli,

hogy ez egy nagyon jó nevelő jellegű tevékenység, amely arra ösztönzi a gyerekeket, hogy segítsenek másokon, és emellett óvják a környezetüket is. A Bereczki Orsolya tanárnót által irányított akció nagyon hasznos volt, sokat tanultak belőle, és folytatni fogják a gyűjtést – értékelte az intézményvezető, kiemelve a pedagógusok hozzáállását is.

Szívesen teszik – Backamadaron szív alakú gyűjtőedényt helyeztek ki

Fotó: Gligor Róbert László

Szívből adják

Sokan évek óta gyűjtik a kupakokat, de sosem neveznek be a versenybe. A backamadaras *Báthori Zsuzsanna* már régóta kupakgyűjtő, egyszer pedig feltette a kérdést: miért csak ő gyűjt, miért nem az egész közösség? A Backamadarasért Egyesület elnökeként engedélyt kért a LAB-tól, hogy gyűjtőpontot hozhassanak létre, aztán a szervezet székhelye előtt kihelyeztek egy dobozt erre a célra, és meghirdették a gyűjtést. Három éve folyik az akciójuk, két éve egy leukémiás kislány javára helyezik el a gyűjtőben a műanyag fedőket. A közösség nagyon jól fogadta a kezdeményezést, nagyon sokan gyűjtenek kupakokat a községben – mesélte el. A mennyiséget sosem mérik le, mert nem ez a fontos számukra, de három-négy havonta elszállítják; időszakonként több tíz zsák gyűl össze, amit kiskocsival nem lehet elvinni, így mindig egy haszonnjarmú érkezik érte.

Minden korosztály bekapcsolódott már, óvodások, kisiskolások is gyűjtik otthon, és szüleikkel együtt viszik el és teszik bele a gyűjtőbe, elmagyarázva, hogy ezzel beteg gyerekeknek segítenek. Nagyon népszerű lett az akció az iskolások körében, a községi tanintézmény és a pedagógusok hozzáállásának köszönhetően, de idős néniket is lehet látni, amint egy-egy zacskó kupakkal elsétálnak a községközpontban felállított gyűjtőpontra. Ujabban már más településekről is kérnek engedélyt, hogy elhozhassák ide az összegyűjtött kupakjaikat, és a közeli Farel italforgalmazó cég is felfigyelt erre az akcióra, onnan óriási mennyiségű kupak érkezett.

A tavaly egy önkormányzati pályázat révén az egyesület lecserélte a gyűjtődobozt, helyette egy szív alakú edényt helyezett ki. A szívet elkészítő lőrincfalvi *Tóth Oszkár* elfogadta ugyan a munkáért felajánlott összeget, de ő is a támogatott beteg kislány megsegítésére folyósította. „Örülünk, hogy segíthetünk. Számunkra ez semmisség, de ezzel is hozzájárulunk a beteg gyermekek gyógyulásához” – mondta el az elnököt, megemlítve, hogy cipődoboz-akciókat is szoktak szervezni és eljuttatni a sepsiszentgyörgyi egyesület révén a rászoruló gyermekeknek.

SMART ELECTRIC BUS

Port USB lângă
fiecare scaun

USB csatlakozó
minden ülőhelynél

Tudat-e? A város vadiúj
Solaris buszának
minden ülőhelye rendelkezik
USB-csatlakozóval,
így utazás közben is tölthetők
az okoseszközök.

Primăria Municipiului
Târgu Mureș
Marosvásárhely
Polgármesteri Hivatala

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Az utalványkártyák rejtélyei

(Folytatás az 1. oldalról)

részesülő családok. Mint ismeretes, a kormány döntése értelmében idén 1.400 lejes segélyt kapnak a rászorulóknak energiaszámláik kifizetésére. A háztartásonként megítélt támogatást két, egyenként 700 lejes részletben folyósítják. Egyazon háztartásban az egy főre eső nettó jövedelem azonban nem haladhatja meg a 2.000 lejt.

A lakcím és a fogyasztási hely ugyanaz kell legyen

Az energiakártyát csak a jogosult személyazonossági igazolványában szereplő lakcímen található ingatlan energiafogyasztására lehet felhasználni. Azok, akik ezt eddig elmulasztották, a lakosság-nyilvántartó hivatalban kell legalizálni az ideiglenes tartózkodási helyüket annak érdekében, hogy legalább a szeptemberben sorra kerülő energiakártyák kiosztásánál részesülhessenek a 700 lejes támogatásban, amennyiben a jövedelmük az idei nyugdíj-emelések miatt nem haladta meg a 2.000 lejt személyenként.

Mivel uniós támogatásról van szó, tízedesnyi pontossággal kell elszámoljanak a programban részt vevő intézmények. A postai kifizetéseknel az ügyintézőknek külön figyelniük kell arra a kitételekre, hogy szolgáltatást nem lehet kifizetni. A gázszámlák esetében sokan kötöttek olyan egyéni szerződést, amely egy bizonyos havi összegért szolgálta-

tást (serviciu) biztosít. Nos, azt a minimális összeget nem lehet levonni az energiakártyáról. Ugyanakkor nem lehet kerekíteni sem, tízedesnyi pontossággal kell fizetni. Voltak energiaszolgáltatók, amelyek gázkazánt vagy légkondicionáló berendezést ajánlottak részletfizetési lehetőséggel az ügyfeleknek. A számlán megjelennek ugyan, de azokat az eszközöket sem lehet az utalványkártyával fizetni, tehát fokozottan figyelni kell és különválasztani a tényleges fogyasztást a számlán megjelenő más jellegű szolgáltatásoktól, részletektől.

Aki nem kapott utalványkártyát, online kérelmezheti

Szerkesztőségünket magukat jogosultnak érző nyugdíjasok keresték meg panaszukkal, mivel nem kaptak energiakártyát, és a programban részt vevő intézmények munkatársai nem indokolták meg ennek az okát, sokan konkrét tájékoztatáshoz sem jutottak, hogy hol orvosolhatják gondjaikat. Elvileg a **031-99-66-os**, a Román Posta által létrehozott telefonos ügyfélszolgálatról a személyi szám alapján kell felvilágosítást kérni, amennyiben valaki nem kapott energiakártyát, de úgy érzi, jogosult lenne rá. A sürgősségi kormányrendelet előírásai értelmében azonban az elutasításról értesítést kellene kapjanak az érintettek.

A Román Posta marosvásárhelyi

vezetőségétől megkérdeztük, mi a teendője annak, aki nem jutott energiakártyához, de úgy gondolja, jogosult volna. *Jacob Emilia Meda* intézményvezető szerint elsősorban érdemes a lakcím szerinti postahivatalban érdeklődni, mivel megeshet, hogy amikor a postás kereste, épp nem tartózkodott otthon az illető, és a kártya visszakerült a postahivatalba. Amennyiben pedig a telefonos ügyfélszolgálaton megerősítették, hogy nem kapott energiakártyát, az online ügyintézés a legoperatívabb. A *cardenergie@posta-romana.ro* e-mail-címre kell küldeni egy kérelmet, amelyben az igénylő hangsúlyozza, hogy a havi jövedelme nem haladja meg a 2.000 lejt, és csatolni a személyazonossági igazolvány, illetve a nyugdíjszelvény másolatát. Amennyiben olyan idős személy az érintett, akinek nincs lehetősége online beküldeni az igénylést, illetve nincsenek rokonai vagy olyan szomszédai, akik ezt megoldanák számára, a postahivatalok ügyintézői ebben is segíthetnek, és elküldik a nevében a kérést. Az intézményvezető hangsúlyozta, hogy a Román Posta adatbázisában nem szerepelnek azok a személyes adatok, amelyek révén a Beruházási és Európai Projektek Minisztériuma összeállította a támogatásra jogosultak listáját, ezért csak annyit tudnak közölni, hogy van-e a nevére kiállított utalványkártya vagy nincs.

A menet közben hozott változta-

tásoknak tulajdonítható, hogy bizonyos lakcímekeknél több utalványkártya jutott, de sok esetben nem lehetett megállapítani, hogy hányan élnek egy lakásban, ezért az érintett személyeknek utólag egyéni felelősségvállalási nyilatkozatban kellett tisztázniuk a helyzetet. Előfordult, hogy egy háztartásban élők átlagjövedelmének kiszámításakor olyan lakók jövedelmét is figyelembe vették, akik valójában már nem élnek ott, elköltöztek. Ilyen helyzetekben szociális vizsgálatot kell kérni az önkormányzattól a helyzet tisztázására.

A 2021/2022-es pénzügyi években megvalósított jövedelmek

Az energiaár-támogatást a kormány 2022 decemberében elfogadott 166-os számú sürgősségi kormányrendelete szabályozza. A rendelet értelmében azt, hogy ki jogosult az első szakaszban támogatást nyújtó utalványkártyákra, melyeket június végéig lehet felhasználni, a 2021-es pénzügyi évben megvalósított jövedelmek alapján számolták ki. Ide tartoznak a bejelentett pluszállások, jogdíjak, államkötvények, lakásbérleti szerződések, földterületek bérbeadása, nyereséges részesedések, banki kamatok stb.

A következő, 700 lej értékű utalványkártyákat szeptemberben kézbesítik majd, és év végéig használhatók fel, azokat már a 2022-es évben megvalósított jövedelmek összesítését követően kézbesítik. Megtörténhet, hogy olyan személy, aki az első szakaszban támogatásban részesült, szeptemberben nem kap, mivel a tavalyi egész évi jövedelme meghaladta a személyenkénti havi 2.000 lejt, vagy egyazon háztartásban, akinek a jövedelmét is beleszámítják.

MMSS, STS, ANAF, MIPE... adatbázisok és ellenőrzések

A támogatásban részesülők listájának összeállítása érdekében a Különleges Távközlési Szolgáltatás (STS) által e célra kifejlesztett számítógépes alkalmazást használják. A munkaügyi minisztérium (MMSS) összeállítja a potenciális kedvezményezettek listáját nevükkel, vezetéknevükkel és a kedvezményezettek kategóriáiba tartozó személyi azonosító számmal. Az energiakártyákat a Munkaügyi és Szociális Szolidaritási Minisztérium által közölt lista alapján adják ki, amely a potenciális kedvezm-

nyezettek tartalmazza. Az MMSS adatbázisaiban szereplő adatokat az STS ellenőrzi a Pénzügyminisztérium és az Országos Adó- és Pénzügyi Hivatal (ANAF) adatbázisaiban a potenciális kedvezményezettek jövedelmének ellenőrzése érdekében. Ugyanakkor a Belügyminisztérium lakosság-nyilvántartó osztályán a rendelkezésre álló adatokat is elemzik annak érdekében, hogy megkapják azon személyek listáját, akiknek a fogyasztási helyhez kapcsolódó közös lakóhelyük van.

A lekérdezés a közös lakóhellyel rendelkező személyek személyi számát (CNP) tartalmazza, valamint az adott fogyasztási helyet, lakcímet, adott esetben a halálzási adatokat. Az említett adatkérések alapját a 2023. január 12-én a számítógépes rendszerekben rendelkezésre álló adatok szolgálják, valamint az elkövetkező, a szeptemberben kiosztásra kerülő energiatámogatást a 2023. augusztus 12-én rendelkezésre álló adatok alapján állítják össze.

Ugyanazon a fogyasztási helyen azonos lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező lakótársak átlagjövedelmének kiszámításakor nem veszik figyelembe a külföldi illetőségű, Romániában ideiglenesen tartózkodó személyek jövedelmét.

Azon kedvezményezettek listáját, akik nem felelnek meg a jövedelmi jogosultsági feltételeknek, az STS megküldi a Beruházási és Európai Projektek Minisztériumának (MIPE), az pedig továbbítja a Román Posta Rt.-nek, hogy értesítse a személyeket a sürgősségi rendelet előírásai alapján végzett ellenőrzések eredményéről. A kormányrendelet előírásai értelmében a kedvezményben nem részesülő személyek a posta által rendelkezésre bocsátott segélyvonalat hívhatják, ahol a telefonos ügyfélszolgálat révén ajánlásokat kaphatnak a jogorvoslat érdekében teendő lépésekre vonatkozóan. Ha a jövedelem meghaladja az előírtat, mivel olyan életársak, lakótársak jövedelmét figyelembe véve állapították meg a jogosulatlanságot, akik valójában már nem élnek a fogyasztás helyén, de nincsenek kijelentkezve a lakcímről, az érintett személynek javasolják a tényleges bérleti helyzeti jogi szabályozás, vagy azt, hogy a helyi közigazgatáshoz fordulva kérelmezzék a szociális vizsgálat elvégzését annak érdekében, hogy az adott lakóhelyen ténylegesen élő személyek számát megállapítsák és igazolják.

Kárpát-medencei közösségek online játéka

(H)azám! – nagy családi vetélkedő

Harmadik alkalommal vehetnek részt a családok a Kárpát-medence nagy családi vetélkedőjén, a Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetségének a szervezésében. **Március 27-től már lehet regisztrálni, az online játék első fordulójának feladatai 2023. április 3-tól letölthetők, a bekezdési határidő pedig április 16.**

A játék különlegessége, hogy a Kárpát-medencében élő magyar családok részt vehetnek a kihívások teljesítésében. A családok játéka idén is két internetes fordulóból áll. Mind a két fordulót érdemes teljesíteni, mert így tudnak a családok a legtöbb pontot gyűjtve a döntőbe kerülni, ahová a két forduló során legtöbb pontot szerző hat család kap

meghívást. Egy Magyarországról, egy Erdélyből, egy Felvidékről, egy Kárpátaljáról, egy Délvidékről és még egy abból a térségből, ahonnan a legtöbb helyes megfejtés érkezik. Ily módon jelképesen egyesülnek az egymástól határokkal elszakított területek.

A (H)azám nagy családi vetélkedő honlapján március 27-től lehet regisztrálni.

A játék első fordulójának feladatait április 3-tól tudják letölteni, az online beküldési határidő pedig április 16.

A második forduló feladatai április 29-től lesznek elérhetőek, és május 14-ig lesz lehetőség a teljesítésre. A döntőt ez év májusában szervezik meg. A játék két online fordulójára jelentkező családok tesztelhetik a tudásukat a magyar

történelem, irodalom, képzőművészet, tudomány, népi hagyományok és sport témakörökben.

Márton Zsuzsanna, a Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetségének elnöke szerint a vetélkedővel szeretnének hozzájárulni ahhoz, hogy a szülők és gyerekek a XXI. század kihívásaira reagálva szakítsanak időt a közös kikapcsolódásra, játékokra. Véleménye szerint a feladatok és a kérdések megoldásával a családok minőségi időt tölthetnek együtt. Emellett pedig a vetélkedő lehetőséget teremt arra, hogy összekösse a Kárpát-medence magyar közösségeit szellemiségében és értékrendjében. Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy a családok számára izgalmas kutatási terepet és kikapcsolódást jelentett a részvétel, és bíznak abban, hogy a

játék alkotó feladatai, kreatív tevékenységei és értékes, jelentős pénzügyi és üdülési nyereményei a harmadik alkalommal is elnyerik a családok tetszését. *Márton Zsuzsanna* arra ösztönöz minden magyar családot, legyen részese ennek

a vetélkedőnek, kapcsolódjanak be játékos formában a magyar értékeink és kultúránk megismerésébe, és regisztráljanak minél többen a (H)azám! című vetélkedőre a www.ncsv.hu internetes portálon. *(pálosy)*

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Az évtized végére megérkezhet a hidrogénmeghajtású BMW

Az elektromos autók még el sem érték azt a szintet, hogy képesek legyenek teljesen felváltani a belső égésű motorral szereltek, s máris vannak olyan gyártók, amelyek még újabb technológiával kísérleteznek. Igaz, pont az imént említett ok miatt, hiszen a lényeg éppen a

gyorsabb töltés lenne. Elvégre nem kellene több időt eltölteni a töltéssel, mint amennyi amúgy is kell egy egyszerű tankoláshoz, mert a hidrogént egyszerűen csak bele kellene tankolni az autóba beépített tartályokba.

Csak hogy a dolognak van né-

hány szépséghibája. Egyrészt nincsenek hidrogéntöltő állomások, másrészt a technológia korántsem veszélytelen, mert nagy nyomású tartályok vannak a kocsi alatt, ami robbanásveszéllyel jár, harmadrészt azt az elektromos áramot, amit a hidrogén cseppfolyósítására hasz-

Testtüzem – hidrogénhajtású BMW

Forrás: BMW

nálnak el, akár egyből lehetne tölteni egy elektromos autóba, aminek ezáltal sokkal jobb lenne a hatásoka.

A hidrogéntöltő állomások teljes hiányában és a technológia látszólagos mellőzése mellett az elektromos autók folyamatosan fejlődnek. Mostanra nemcsak a méregdrága modellek, hanem a viszonylag – legalábbis Nyugat-Európában – elérhető árú villanyautók is képesek gyorsan tölteni. Azaz 15-20 perc alatt képesek magukba szívni 200-250 kilométerre elegendő üzemanyagot.

Az pedig nem árt, ha egy ekkora táv megtétele után tartunk egy rövid szünetet. Egy kávévásárlással és mellékhelyiség-használattal egybekötött tankolás ennek az időnek nem egy esetben képes felvenni a kétszeresét is. Természetesen az elektromos töltőpontok sem mindig állnak üresen, ez a tényező pedig sokkal képes megnyújtani a várakozási időt, ami valóban kellemetlen. Jelenleg abban lehet bízni, hogy az elektromos autók szélesebb körű elterjedésével az infrastruktúra is fejlődni fog, valamint megjelenik olyan országokban is, mint például Románia, ahol, bár kezdenek lenni töltők, még mindig nem elég gyorsak, azaz korántsem képesek ezt a szintet hozni.

A felsoroltak fényében egyértelműen érződik az, hogy az elektromos és a hidrogénhajtás csatáját az előbbi nyerte. Viszont vannak olyan gyártók, amelyek látnak fantáziát a hidrogénben. Többek között ilyen a Toyota, amelynek már van hidrogénhajtású személygépkocsija, a Mirai – az már más kérdés, hogy tankolni Európában nem igazán lehet. Néhány nappal korábban pedig a BMW is bejelentette, hogy beáll a sorba, és 2030-ig bemutatja első hidrogénhajtású autóját.

A márka egyik vezető mérnöke, Jürgen Guldner a brit Autocar-nak adott interjújában arról beszélt, hogy a hidrogénhajtású autók elterjedését elsősorban a foghíjas – vagyis inkább nem létező – töltőhálózat akadályozza. Viszont nagyot lendít a töltők helyzetén, ha az Európai Unió megszavazza az alternatív üzemanyag-infrastruktúráról szóló irányelveit. Ennek keretében ugyanis minden főútvonalra 150 kilométerenként hidrogéntöltő állomást kellene telepíteni. Igaz, ezt elsősorban a teherautók számára, de a mérnök vélekedése szerint ez már nagyban növelné az üzemanyagcellás autók elterjedését.

Guldner az interjújában beszélt arról is, hogy tisztában vannak azzal, hogy az elektromos autók uralják majd a jövő útjait, azonban ezzel együtt is a hidrogénhajtású autók egy „szignifikáns kisebbséget” alkothatnak. A mérnök elmondta azt is, hogy a hidrogénhajtás elsősorban azért drága, mert egyelőre csak kevés ilyen autó készül. Meglátása szerint, amint a számok megemelkednek, az árak is csökkenni fognak, még hozzá látható mértékben.

Az Autocarban megjelent interjú legérdekesebb része az volt, hogy a BMW is készül a saját hidrogénhajtású autójával, amelyről sokat most sem lehet tudni. Azt viszont már igen, Guldner jóvoltából, hogy egy olyan hidrogéntartályon dolgoznak, amely beépíthető a villanyautók akkumulátorának a helyére. Ezzel a lépéssel elérnék azt, hogy ugyanarra a platformra tudnának hidrogéncellás és akkumulátoros autót is gyártani. Ez pedig már önmagában képes lenne nagymértékben redukálni az előállítási költséget, ez pedig az árak mérséklődését vonhatja maga után. Persze mindezt leghamarabb 2030-ban.

Még mindig nem alapvető, hogy a biztonsági övet használni kell!

A biztonsági öv a legalapvetőbb tényező, amely életet menthet balesetkor. Minden autóban jelen van, nem igényel sem többletköltséget, sem utánajárást, viszont rengeteget segíthet. Vannak, akik azt mondják, hogy nincs rá szükség, mert ott van a légszék, ami balesetkor tompítja az ütést. Azonban ilyenkor is hatalmas szerepe van a biztonsági övnek, hiszen lelassítja a testünket, így később csapódunk a légszékbe, akkor, amikor az már kinyílt.

Ha nem vagyunk becsatolva, akkor a légszék pont akkor nyílik ki, amikor a test odacsapódik, így a robbanása pont telibe talál minket. Bekapcsolt biztonsági öv esetén is

fájdalmas lehet, és nyomot hagyhat a légszékkel való találkozás, azonban ez sokkal súlyosabb – különösen rossz helyzetben életet követelő –, ha nem vagyunk bekötve. Ezért is fontos a biztonsági öv. Az egyes országok baleseti statisztikái viszont pontos képet adnak arról, hogy mennyire is használják ezt a kézenfekvő megoldást.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) számos társintézménnyel közösen felfrissítette azt a kézikönyvet, amely az autók passzív biztonsági rendszereinek a használatáról szól. Ennek a kézikönyvnek a célja az, hogy mind a biztonsági öv, mind a gyermekülések haszná-

latára ösztönözze a járművezetőket és az utasokat. Erre azért is szükség van, mert napjainkban azt tapasztaljuk, hogy az alacsonyabb és közepes jövedelmű országokban gyorsan terjed a motorizáció.

A WHO autóbiztonsági szakértője szerint az autók szaporodása a népesség gyarapodása előtt jár globális szinten, viszont eközben a biztonságos autózással kapcsolatos legalapvetőbb tudnivalókkal sokan hadilábon állnak. A biztonsági öv pedig megszámlálhatatlan életet mentett már meg az autózás történetében. Már az a statisztika magáért beszél, hogy a halálos kimenetelű autóbalesetek számát a felére csökkentette. A gyermekülések használatával pedig 71%-kal mérséklődtek a halálesetek a gyermekek körében. Ezeket az adatokat kellene tudatosítani a viszonylag szegény országok autósainak a fejében is.

A WHO európai régiójában az autósok és az utasok az esetek 83%-ában bekapcsolják a biztonsági övet, illetve 77%-ban használnak gyermekülést is. Ezek az arányok is elkésztőek, hiszen nem kerül semmibe és nem is teszi kényelmetlenebbé a vezetést a biztonsági öv, míg a gyermeküléssel a saját gyermekünket védjük, helyezük biztonságba. Az lenne a természetes, ha mindkét arány 100% lenne.

Afrikában viszont még elszomo-

Gyermekülés

Forrás: kreszvaltozas.hu

Biztonsági öv

Forrás: totalcar.hu

rítóbb a helyzet a WHO felmérése alapján. A világszervezet ezen régiójában ugyanis csak az autósok és az utasok 50%-a teszi fel a biztonsági övet utazás során, Dél-Ázsiában pedig ez a szám mindössze 40%.

Gyermekülések tekintetében pedig a latin-amerikai országok teljesítenek a legrosszabban, az arány nem éri el a 10%-ot sem.

Ezek az adatok pedig oda vezetnek, hogy a végeredmény beszédes, negatív vonatkozásban. Globális szinten évente 1,3 millió ember veszti életét közlekedési balesetben. Ennek a kilencven százaléka alacsony vagy közepes jövedelem-

mel rendelkező országokban történik. Nem kétséges ugyanakkor az sem, hogy a statisztika összefügg a passzív biztonsági eszközök alacsony használatával.

A WHO kézikönyve arra hivatott, hogy a korábbi tapasztalatok alapján tanácsokat adjon a kormányoknak, hogy miként tudnák tudatosítani az országai autósainak a passzív biztonsági eszközök használatának fontosságát.

Továbbá javaslatokat tesznek állami beavatkozásokra is, mint például, hogy létezzon támogatás gyermekülés-vásárlásra annak érdekében, hogy ez ne lehessen kifogás!

Az idény utolsó hazai mérkőzése

Bálint Zsombor

A csoportot toronymagasan vezető, veretlen Dévai CSM ellen zárta hazai mérkőzéseinek sorozatát az Arena. Déván mindössze két góllal maradt alul a marosvásárhelyi együttes, akkor arra sokan felkapták a fejüket, ám várható volt, hogy ezúttal sokkal jobban odafigyel az esélyes, és kevésbé lesz szoros a meccs.

Hogy sok reménye nem lehet az Arenának, már a csapatok felsorakozásakor látszott, hiszen hiányzott a pályára lépők közül az alakulat gólszájja, Gál Anna, aki csak melegítőben, a kispadon foglalt helyet, és már korábban láthattuk, őt nagyon nehéz – ha nem lehetetlen – pótolni.

Ugyancsak nélkülözötte a házigazda Pascot, az alaprotáció egy további játékosát, így mindössze három cseremezőnyjátékossal lépett pályára a hazai gárda. Ehhez képest az idő legnagyobb részében megdolgoztatták a dévaiakat a győzelemért, kivételt az első és az utolsó tíz perc képez, amikor a 12 gólos különbség is kialakult, a legtöbbel éppen a lefújáskor vezetett a vendégcsapat, miközben tíz perccel a vége előtt még csak hat volt közte. Nem láttunk ekkora különbséget a két fél között!

A marosvásárhelyi együttes az utolsó fordulóban Tordára látogat, a mérkőzésig azonban egy teljes hónapot, április 26-áig kell várni, egyrészt a válogatottak mérkőzése, majd a hús-

véti időszak miatt. A találkozó már csak a presztízs szempontjából fontos, hiszen szinte biztos, hogy az Arena a feljutási joggal rendelkező csapatok sorában a negyedik helyen végez, így nem vehet részt a rájátszásban.

Jegyzőkönyv

Női kézilabda A osztály, C csoport, 17. forduló: Marosvásárhelyi Arena – Dévai CSM 25-38 (13-21)
Marosvásárhely, Simon László sportcsarnok, 200 néző. Vezetete: Dacian Chiriac (Beszterce), Daniel Vlása (Beszterce).
Arena: Szász (Jitaru, Colceri) – Márton, Bărăbaș, Ördög Sz., Havasi, Căruntu, Ördög A. (Moldován, Samson, Țifui).

Eredményjelző

Női kézilabda A osztály, C csoport, 17. forduló: Kolozsvári U CNE – Tordai Liviu Rebreanu Gimnázium 35-25, Nagybányai CNOPJ – Resicabányai Universitatea 27-27, Beszterce-Naszódi Gloria 2018 II – Temesvári Universitatea 36-31, Marosvásárhelyi Arena – Dévai CSM 25-38.

A tabella

1. Déva	17	16	1	0	603-395	49
2. Kolozsvár	17	13	1	3	531-459	40
3. Nagybánya	17	10	4	3	608-540	34
4. Beszterce	17	9	1	7	511-511	28
5. Nagyvárad	16	7	2	7	534-512	23
6. Arena	17	7	2	8	574-590	23
7. Torda	17	6	2	9	498-521	20
8. Rm. Vâlcea	16	4	2	10	494-535	14
9. Resicabánya	17	2	2	13	468-602	8
10. Temesvár	17	1	1	15	430-586	4

Kupaforduló a hét végén

Nem rendeztek mérkőzést a megyei szintű labdarúgó-bajnokságokban a hét végén, amikor a Románia-kupa megyei szakaszának tizenhatodöntőjét tűzték műsorra. Ebben a körben kapcsolódtak be a 4. ligában tevékenykedő csapatok is, amelyek mind idegenben játszottak, egy-egy alsóbb kategóriájú csapat otthonában. Sajnos az idén is megmutatkozott, hogy számos klub nem veszi komolyan a kupameccseket. A feljutásért küzdő két csapat, Radnót és a Marosvásárhelyi ASA is kipipálandó feladatként tekintett ezekre a találkozókra, és olyan csapatoktól kaptak ki, amelyeket több góllal vernének, ha komolyan veszik a találkozót. A 4. liga csapatai közül egyébként csak nyolc jutott a következő körbe, az alóbb említett Radnót, ASA, valamint a visszalépett Ákosfalva mellett búcsúzott Mezőrűcs, Erdősztgyörgy és Segesvár is. A nyolcadöntő időpontjáról és a párosításokról még nincs információ, ám minden bizonnyal hétközi mérkőzések lesznek, hiszen a 4. ligában június 10-éig minden hétfőre foglalt. (bálint)

Eredményjelző

Labdarúgó-Románia-kupa, megyei szakasz, 2. kör: Mezőpagozca – Mezőrűcs 9-8, Gernyeszeg – Szováta 0-2, Harasztkerék – Ákosfalva 3-0 (hivatalból), Alsóidecs – Marosoroszfalu 1-6, Görgénysóakna – Erdősztgyörgy 5-4 (hosszabbítás után), Mezőzáh – Mezőceked 7-6 (büntetőekkel), Kerelószentpál – Dános 3-4, Nyáradkarácson – Marosvásárhelyi Academica Transilvania 2-6, Magyaró – Marosvásárhelyi ASA 2-1, Gerendkeresztúr – Marosludas 0-3, Hadrév – Radnót 5-0, Nyáradgálfalva – Nyáradszereida 2-4 (hosszabbítás után), Csittszentiván – Marosvásárhelyi Athletic 1-2, Somosd – Segesvár 4-2, Jedd – Búzásbesenyő 0-5, Harangláb – Mezőgerébenes 3-0.

Negyven év után győztes rajt az Eb-selejtezőkön

A magyar labdarúgó-válogatott a vendég bolgár csapat felett aratott könnyed, 3-0-s győzelemmel kezdte hétfőn az Európa-bajnoki selejtezősorozatot.

A csapatok kivonulásakor a hazai szurkolótábor állandó támogatásáról biztosította a magyar válogatottat, ugyanis olyan koreográfiával fogadta kedvenceit, hogy az egyik kapu mögötti lelátón a 12-es szám rajzolódott ki azzal a szöveggel, hogy „Együtt az újabb európai kalandozásért!”

A fagyos időben rendezett találkozó az egyből letámadó magyarok korán vezetést szereztek egy remek szögletvariációnak köszönhetően. A 7. percben jártunk, amikor a bal oldali szögletből Sallai a kaputól 20 méterre álló Szoboszlaihoz gurított, a középpályás egy szép csel után betört a büntetőterületre, majd visszajátszott az ekkor már középen álló Sallaihoz, utóbbi 7 méteres lövését Naumov még védte, ahogy aztán Orbán közeli próbálkozását is, de a második ki-pattanót Vécsei két méterről már a hálóba gurította (1-0). A gól után többnyire a két tizenhatos között folyt a játék, de a hazai együttes

Vécsei Bálint (j2) megszerzi a mérkőzés első gólját

Fotó: MTI/Kovács Tamás

megindulásai voltak veszélyesebbek, Ádám távoli lövésénél például nagyot kellett védenie a bolgár kapusnak. Az enyhe magyar mezőnyfölény aztán ismét góllá érett egy

újabb pontrúgásnak köszönhetően, a 26. percben Szoboszlai 25 méteres szabadrúgásból a bal felső sarokba csavart, Naumov csak beleérni tudott (2-0). A szünetig hátralévő időben is Marco Rossi szövetségi kapitány tanítványai veszélyeztettek, egy ízben Orbán fejelhett közelről, de éppen a bolgár kapus kezében kötött ki a labda. A biztos előny birtokában egyre nagyobb kedvvel és önbizalommal futballozó magyar csapat – különösen Szoboszlai volt elemében – többször is tudott gyors akciót vezetni, ezek veszélyesek voltak, de eleinte az utolsó passzok és lövések nem sikerültek, mígnem a szünet

előtt egy ilyen kontra végén a harmadik gólját is megszerezte a válogatott: a 39. percben Szoboszlai egy szép cselsorozat után indította Bóllát, akit megelőzött a becsúszó Antov, de éppen Ádám elé tolt a labdát, a magyar csatár pedig kissé jobbról, 8 méterről a jobb alsó sarokba helyezte (3-0).

A szünet utáni térfél- és a hármas csere nem segített a bolgárokon, ugyanis újabb magyar helyzetekkel indult a második játékrész, azonban Sallai próbálkozásai közül az elsőt védte a vendég kapus, a második pedig fölé szállt. A Freiburg támadója ezt követően is agilisán futballozott, de sehogy sem járt

Jegyzőkönyv

Labdarúgó Eb-selejtező, G csoport, 2. forduló: Magyarország – Bulgária 3-0 (3-0).

Budapest, Puskás Aréna, 65 ezer néző, vezette: Halil Umur Meler (török).

Gólszerzők: Vécsei (7.), Szoboszlai (26.), Ádám (39.).

Magyarország: Dibusz – Lang, Orbán, Szalai – Bolla (87. Nego), Nagy Á. (73. Kleinheisler), Vécsei (87. Kalmár), Kerkez – Sallai (73. Csoboth), Szoboszlai – Ádám (59. Varga B.).

Bulgária: Naumov – Sztojanov, Antov, Galabov, Markov (46. Petrov) – Petkov, Gruev (85. Sopov), Karabeljov (46. Krasztev), Iljev – Deszpodov (57. Kirilov), Delev (46. Ruszev).

szerencsével, negyedórán belül a harmadik helyzetét is kihagyta, pontosabban Naumov védett. A 60. perctől már kevésbé erőltette a támadásokat a magyar csapat, átengedte a területet a bolgároknak, akik ennek ellenére sem tudtak helyzetet kialakítani, sőt, még ekkor is inkább a magyar kontrákban volt benne a gólveszély. Újabb találat viszont már nem esett, mert egy ízben a bolgár védelem a gólvonalról tisztázott, ám így is rendkívül magabiztos sikerrel rajtolt a hazai válogatott.

A magyarok napra pontosan negyven év után kezdték ismét győzelemmel az Eb-selejtezőket, illetve hazai pályán 48 esztendő után múlták felül újra Bulgáriát.

A nemzeti együttes legközelebb június 17-én Montenegró vendége lesz.

Mesterméreg

** Marco Rossi (Magyarország):* „Bízom a jó rajtban, mert az észtek 1-0-s felülmúlása után láttam, hogy a játékosaim sokat javultak, odafigyeltek az utasításaimra, és kijavították a hibákat. Ennek ellenére nem álmodtam ilyen jó kezdésről, de ez egy hosszú sorozatnak csak az első lépése volt. Az volt a terv, hogy túlterheljük a széleket, ez az első félidőben jobban sikerült a jobb oldalon, de a másodikban a balon is jól működött. Szoboszlai Dominik az eddigi legjobb teljesítményét nyújtotta a válogatottban. Ha továbbra is így fejlődik, egyre többször lesz ő a mérleg nyelve.”

** Mladen Krstajic (Bulgária):* „Nekem nincsenek olyan játékosaim, akik nagy klubokban futballoznának. Egy új generációt próbálok felépíteni. Sok tehetséges, de tapasztalatlan játékosunk van, akikről még nem lehet elvárni, hogy azonnal teljesítsenek. Jelenleg ennyit tudunk nyújtani a csoport két favoritja, azaz a szerb és a magyar csapat ellen. Egész Európa tudja, hogy a magyar válogatott erős, a kulcsemberei pedig az európai élbajnokságokban edződnek. Ez már nem a 10-15 évvel ezelőtti magyar csapat.”

A G csoport állása

1. Szerbia	2	2	0	0	4-0	6
2. Magyarország	1	1	0	0	3-0	3
3. Montenegró	2	1	0	1	1-2	3
4. Litvánia	1	0	0	1	0-2	0
5. Bulgária	2	0	0	2	0-4	0

Szerb győzelem a magyar csoportban

A szerb labdarúgó-válogatott 2-0-ra győzött Montenegróban hétfőn a magyar érdekltségű Európa-bajnoki selejtezőcsoportban. A kvalifikációs sorozatot egyaránt győzelemmel kezdő balkáni együttesek meccsén az első találat a 78. percben született, videózás után adták meg Dusan Vlahovic gólját, majd a 96. percben is ő villant, bebiztosítva így az idegenbeli sikert.

További eredmények:

** B csoport:* Hollandia – Gibraltár 3-0, Írország – Franciaország 0-1, az állás: 1. Franciaország 6 pont/2 mérkőzés, 2. Görögország 3/1 (3-0), 3. Hollandia 3/2 (3-4), 4. Írország 0/1 (0-1), 5. Gibraltár 0/2 (0-6);

** E csoport:* Lengyelország – Albánia 1-0, Moldova – Csehország 0-0, az állás: 1. Csehország 4 pont/2 mérkőzés, 2. Lengyelország 3/2, 3. Moldova 2/2, 4. Feröer-szigetek 1/1, 5. Albánia 0/1;

** F csoport:* Svédország – Azerbajdzsán 5-0, Ausztria – Észtország 2-1. Az állás: 1. Ausztria 6 pont/2 mérkőzés, 2. Belgium 3/1 (3-0), 3. Svédország 3/2 (5-3), 4. Észtország 0/1 (1-2), 5. Azerbajdzsán 0/2 (1-9).

A koronavírus-járványhoz hasonló gazdasági veszteséget okoz a briteknek a kilépés az EU-ból

Az egyik legbefolyásosabb brit gazdasági előrejelző cég vezetője szerint a koronavírus-járványhoz hasonló veszteséget okoz a brit gazdaságnak Nagy-Britannia kilépése az Európai Unióból (brexit).

Richard Hughes, a kormány számára hivatalos előrejelzéseket készítő és a felelős költségvetési politika felett őrködő szervezet (Office for Budget Responsibility, OBR) elnöke a BBC brit közszolgálati televízió vasárnapi politikai magazinműsorában elmondta: a brit gazdaság az elmúlt években 500 ezer munkavállalót veszített, a beruházások értéke pedig 2016 óta stagnál.

Nagy-Britanniában 2016-ban tartották az EU-tag-ságról szóló népszavazást, amelyen a résztvevők szűk, 51,89 százalékos többsége a kilépésre voksolt.

A referendum eredménye nyomán Nagy-Britannia három éve kilépett az Európai Unióból, majd az uniós tagság megszűnése utáni 11 hónapos átmeneti időszak lejártával az EU egységes belső piacáról és vámuniójából is távozott. A konzervatív párti brit kormány ugyanis nem kívánta teljesíteni azokat a feltételeket – mindenekelőtt az EU-állampolgárok szabad nagy-britanniai letelepedésének és munkavállalásának jogát –, amelyek e két integrációs szerveződéshez elválaszthatatlanul kötődnek.

Az OBR vezetője által vasárnap említett becslés, amely szerint azóta félmillió munkavállaló távozott a brit gazdaságból, komorabb, mint az ugyanebben a

témában nemrégiben közzétett legutóbbi független elemzés. Jonathan Portes, a King's College London egyetem gazdaságtan-professzora és John Springford, a Centre for European Reform (CER) nevű, uniós elemzéseket végző londoni stratégiai kutatóműhely igazgatóhelyettese azt mutatta ki közös tanulmányában, hogy a múlt év közepére 460 ezer európai uniós munkavállaló hiányzott a brit gazdaságból a brexit előtti szintekhez képest.

Richard Hughes, az OBR elnöke a vasárnapi BBC-műsorban elmondta, hogy a brit gazdaság termelékenységének javulása is „drámai mértékben” lelassult a 2008-as globális pénzügyi válság után, és azóta sem tért vissza a korábbi ütemhez.

Arra a kérdésre, hogy mennyivel lenne erősebb a brit gazdaság, ha Nagy-Britannia az Európai Unió tagja maradt volna, a gazdasági előrejelző intézet vezetője azt mondta: az OBR számításai szerint a brit hazai össztermék (GDP) értéke a brexit miatt hozzávetőleg 4 százalékkal lesz alacsonyabb annál a szintnél, amelyet Nagy-Britannia az EU tagjaként hosszabb távon elérhetett volna.

Hughes szerint ez azt jelenti, hogy a brexit a koronavírus-járvány hatásához mérhető sokkot okozott a brit gazdaságban.

Hozzátette: az OBR becslése szerint a brit lakosság életszínvonala a jelenlegi évtized vége előtt nem tér vissza a koronavírus-járvány elhatalmasodása – és az ezzel egy időben végbement brexitfolyamat – előtti szintre. (MTI)

Lengyelország többszörösére növeli lőszergyártási kapacitását

Az uniós eszközöknek köszönhetően Lengyelország többszörösére fogja növelni lőszergyártási kapacitását – jelentette be Mateusz Morawiecki lengyel miniszterelnök hétfőn a Thierry Breton belső piacért felelős uniós biztossal közösen tartott sajtóértekezleten.

A délkelet-lengyelországi Nowa Deba községben működő Dezamet lőszergyártó üzemben a Morawiecki, Breton, valamint Mariusz Blaszczak lengyel kormányfőhelyettes, nemzetvédelmi miniszter részvételével lefolytatott tárgyalásokat követő sajtóértekezleten Morawiecki megerősítette: Lengyelország csatlakozott az Ukrajna védelmi kapacitásai növelését célzó, közös lőszerbeszerzésről szóló európai megállapodáshoz, amelyet múlt héten Brüsszelben írtak alá.

A varsói kormány a közeli napokban egy többéves programot fogad el, amely értelmében lőszergyártást támogatnak lengyelországi magán- és állami tulajdonú vállalatokban – jelezte a kormányfő. A gyártási kapacitások növelésének célja egyrészt a lengyel lőszerkészítők kiegészítése, másrészt pedig az ukrain szállítmányok biztosítása – fejtette ki. Elégedetten

nyugtázta, hogy az uniós eszközöket felhasználva, Lengyelország többszörösére növelheti saját fegyver- és lőszergyártását.

A sajtóértekezlet előtt Morawiecki a Facebookon megírta: Lengyelország hamarosan mintegy 300 millió eurót érő támogatást kap lőszerbeszerzésre. A kormányfő pénteki közlése szerint a következő hónapokban további 500-600 millió euró folyósítása várható e célra. Ezáltal az ország az európai lőszergyártási projekt legnagyobb kedvezményezettjévé válik – húzta alá.

Thierry Breton a Morawieckivel közös sajtókonferencián felszólította az uniós tagállamokat, hogy minél gyorsabban adják át Ukrajnának az összes, rendelkezésükre álló lőszerkészítőt, elsősorban 155 milliméteres lövedékeket, de 120 millimétereseket is.

Elmondta: 11 uniós tagállam olyan gyárakkal rendelkezik, amelyek képesek részt venni az Európai Védelmi Ügynökség (EDA) programjában. Reményét fejezte ki, hogy az említett tagállamokkal együttműködve sikerül majd bővíteni a lőszergyártást.

Breton a lőszergyárak kapacitását felmérő európai körútja keretében látogatott Lengyelországba. (MTI)

Emlékeztetni szeretnénk mindenkit, aki ismerte, szerette, hogy március 29-én már 6. éve alussza örök álmát ifj. KOSZORUS KÁLMÁN.

Aludj, fiam, aludj!

Édesanyád, édesapád.

*

TE már a legnagyobb zenekarban muzsikálsz, mi nem hallunk, sajnos.

Álmod legyen szép, csendes, békés, amilyen te voltál.

Testvéreid. (1919-I)

Az emlékezés a múlt szépségét idézi fel, melyet szívünkbe zártunk örökre.

Kegyelettel és szeretettel emlékezünk március 29-én a felejthetetlen

GÁL GYÖRGYRE

aki 30 éve itthagya szeretteit.

Örök hála, hogy a miénk voltál, nem vagy feledve.

Hosszú álmod felett őrködjön a végtelen szeretet. Hiányzol nagyon. Nyugodj békében!

Mindig rád gondoló szeretteid. (19210)

RONCSAUTÓPROGRAM 2023

Eladná régi autóját?

Most lehetősége van LEADNI akkor is, ha NEM kíván új autót vásárolni.

Szállítást, forgalomból kiíratást és helyben fizetést vállalunk!

Információért hívjon

a 0741-022-199-es számon. (sz.)

A hirdetési rovatban

megjelent közlemények,

reklámok tartalmáért

a hirdetésfeladó

vállalja

a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ tűzifa. Tel. 0756-400-258. (19208)

MINDENFÉLE

TAKARÍTUNK, elszállítunk bútort, törmeléket, begyűjtünk ócskavasat, vállaljuk a szállítást is. Tel. 0747-816-052. (19173)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A TIMKO PÉKSÉG alkalmaz MUNKATÁRSAT üzleteibe és a termelésbe. Tapasztalat nem szükséges, szívesen betanítunk. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet: 0756-128-310. (67143-I)

rádió
Gafa
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

mediator

Spălătorie și detailing auto
Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

A Népújság Alapítvány számít önre

Akárcsak az előző években, alapítványunk továbbra is hathatósan szeretné támogatni Maros megye magyarságának szellemi, kulturális gyarapodását, ösztönözni az ifjú tehetségek kibontakozását, érvényesülését, elősegíteni az olvasói igények kielégítését. Ebben kéri barátai, a Népújság híveinek támogatását.

Kérjük, ajánlja fel jövedelemadója 3,5 %-át erre a célra!

Adataink:
Név: Fundația Népújság Alapítvány
Cím: 540015 Tg. Mureș, str. Gheorghe Doja nr. 9. et. II.
Adószám: 5093655
Bankszámlaszám: RO96 RNCB 0188 0349 7752 0001

Válasszon aktuális ajánlataink közül!

**-15% KEDVEZMÉNY
SZEMÜVEGLENCSEKRE**

VAGY

**-15% KEDVEZMÉNY
SZEMÜVEGKERETEKRE**

www.doraoptics.ro

MEDGYES
Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

NYÁRÁDSZEREDA
Str. Pompierilor Nr. 1.
0733 553 973

SEGESVÁR
Str. Mihai Viteazu Nr. 40.
0770 810 855

MAROSVÁSÁRHELY (Központ)
P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

MAROSVÁSÁRHELY (Tudor)
B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126
0755 088 379

SZÁSZRÉGEN (Cardinal)
Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A
0728 908 856

TORDA
Str. Mihai Viteazu, Nr. 2.
0729 069 548

SZÁSZRÉGEN (Libertății)
B-dul Libertății, Nr. 12/2
0733 553 971

DICSŐSZENTMÁRTON
Str. Victoriei, Nr. 21.
0736 386 353

MAROSLUDAS
B-dul 1 Dec. 1918, Nr. 7.
0735 786 853

OPERETT

A nő szívét ki ismeri?

Erdélyi Turné 2023

Fellépők:
Kautzki Armand, Peller Károly, Miller Zoltán

Marosvásárhely
2023. március 30., 20⁰⁰ óra
Kulturpalota

Jegyek elővételben a Kulturpalota
jegyirodájában vásárolhatók.

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

**AZ ERDÉLY TV
ELÉRHETŐ A
Spotify®-ON IS**

ANAF Agencia Națională de Administrare Fiscală

Azok a romániai jogi személyek, amelyek 2022-ben mikrovállalkozások után fizettek jövedelemadót, és amelyek 2023-ban megfelelnek e rendszer alkalmazási feltételeinek, NEM kötelesek újabb, ezt az adózást fenntartó nyilatkozatot benyújtani. Azok a jogi személyek, amelyek 2022-ben jövedelemadót fizettek a mikrovállalkozások jövedelme után, és 2023-ban megfelelnek a törvényben meghatározott feltételeknek ugyanezen rendszer alkalmazására, **NEM kötelesek** az illetékes adóhatóságnak a mikrovállalkozások jövedelmére vonatkozó adóztatási rendszer alkalmazásáról bejelentést tenni a bejegyzésekről szóló nyilatkozat (700-as vagy adott esetben a 010-es nyomtatvány) benyújtásával, mivel ebben az esetben az adónyilvántartási nyilatkozatban szereplő adatok nem változnak.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a 88. cikk (1) bekezdésének rendelkezéseivel összhangban a 88. cikk (1) és (2) bekezdése szerint a bevallási nyilatkozatot nem kell benyújtani. A (1) bekezdés rendelkezéseivel összhangban az adóalanyoknak az adóregisztrációs bevallásban szereplő adatok utólagos változása esetén adatszolgáltatási nyilatkozatot kell benyújtaniuk.

Az Adó- és Pénzügyi Hivatal közkapcsolati és médiaosztálya

**Megjelent:
Bandi Anikó
Szerelem hangja**

**B
A
N
D
I

A
N
I
K
Ó**

**SZERELEM
HANGJA**

**Keressd a KOBÁK könyvesboltokban
Marosvásárhely, Győzelem tér 18.
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.**